

QARABAĞ

AZƏRBAYCANDIR

İlham Əliyev

"SƏS" qəzeti mənim üçün ən əziz qəzətdir

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 129 (6329) 24 iyul 2021-ci il Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Suşaya dəmiryol xətti çəkiləcək!

XİN: "Azərbaycan lazımi addımları atmaq hüququnu özündə saxlayır"

Bax 4
Ermənistan tərəfinin son zamanlar davamlı təxribatlara əl atması, Azərbaycan mövqelərini atəşə tutaraq, bölgədəki vəziyyəti gərginləşdirmək cəhdləri qəbul edilməzdir.

Kərim Vəliyev müdafiə nazirinin birinci müavini - Ordunun Baş Qərargah rəisi təyin edilib

Bax 4
Prezident İlham Əliyev K.T.Vəliyevin Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Qələbə zəfərindən Böyük quruculuğa doğru!

Bax 2

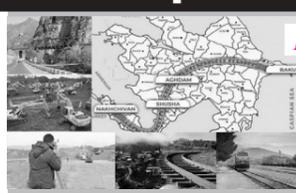

Amerika hərbi ekspertləri Şuşanın azad edilməsinin sirrini açıqladılar

Bax 13
Dünyanın aparıcı hərbi təşkilatları Azərbaycanın 2-ci Qarabağ müharibəsindəki uğurlarını öyrənməyə davam edirlər. Beləliklə, ABŞ Müdafiə Nazirliyinin tərkibinə daxil olan...

Avropanın "Zəngəzur dəhlizi" qorxusu

Bax 8

30 il ümidlə yaşadığımız, donuzun dərindən çıxacağı günü gözlədik. Amma nə donuz çıxdı, nə də sahibi gəlib apardı. Beləcə, bostanımızı, varımızı-yoxumuzu bu ikiyaqlılar dördəyayaqlıya dönüb yeyib taladılar. Üz tutmadığımız "ağsaqal", döymədiyimiz qapı qalmadı. Erməni donuzları da, onların tasmaşını tutanlar da cəngəllik qanunlarına istinad edib...

Jerom Lamber: Qarabağ müharibəsinin əsas səbəblərindən biri Minsk qrupunun diplomatik uğursuzluğudur

Fransanın "La Croix" portalında deputat Jerom Lamberin "Fransa Ermənistan və Azərbaycan arasında yaxınlaşmanın xidmətində olan təbii vəsiyyətdir" adlı məqaləsi dərc olunub.

Bax 9

Bax 4

Erməni diversantlarına hökm oxundu

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Ermənistan vətəndaşlarından ibarət terrorçu silahlı birləşmənin daha bir qrupunun...

Erkən nikah bağlamağın səbəbi nədir?

Erkən nikah yaşı 18-dən az olan yeniyetmələrin nikaha daxil olmasıdır. Bəs azyaşlıların bu addımı atma səbəbi nədir? Məsələni aydınlaşdırmaq üçün öncəliklə nikah haqqında danışaq. Nikah insan həyatının ən əlamətdar hadisəsidir.

Bax 7

Laçın dəhlizinə Azərbaycan nəzarət edəcək - Xankəndi ilə bağlı problem həll olunur

çin dəhlizinə Azərbaycan nəzarət edəcək - Xankəndi ilə bağlı problem həll olunur

CANLI YAYIM

Ana 18 yaşlı qızını tualetdə zəncirlədi: kişi tanışı ilə...

Ermənistan ölümü deyil, olumu seçdi?

Bax 10

"5-ci kolon"un növbəti şarhlama kampaniyasının tezisləri: "Qondarma izlənənlər siyahısı" mövzusu

Bax 14

"Rusiya tərəfi Cənubi Qafqazdakı proseslərdən faydalanmaq istəyirsə, Azərbaycanın yanında yer almalıdır"

Bax 9

"Bu olimpiyadada biz qalib Azərbaycan xalqı kimi iştirak edəcəyik"

Bax 16

Qələbə zəfərindən Böyük quruculuğa doğru!

**Prezident İlham Əliyev:
"Azad edilmiş ərazilərdə
görülən bütün işlər xalq
tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir"**

44 günlük Vətən müharibəsində əldə edilən qələbədən sonra ölkəmizin həyatında yeni dövr başlayıb, işğaldan azad edilmiş torpaqlarımızda quruculuq, bərpa prosesinə start verilib. Bütün bu məsələlər Prezident İlham Əliyevin "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" strategiyasında aydın şəkildə öz əksini tapıb. Növbəti onillikdə ölkənin sosial-iqtisadi inkişafına dair beş

yanıqlı inkişafa böyük təkan verəcək.

Prezident İlham Əliyev iyulun 22-də Azərbaycanın qərb bölgəsinə - Daşkəsən, Naftalan və Goranboya səfəri zamanı Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsində işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə bərpa və yenidənqurma işləri və bu istiqamətdə yeniliklər barədə məlumat verərək bildirib ki, regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı icra edilir: "Əlbəttə, İkinci Qarabağ müharibəsindən sonra bizim əsas diqqətimiz azad edilmiş torpaqlardadır. Ancaq bizim ənənəvi işlərimiz, regionlarla bağlı olan proqramlar da yaddan çıxmamalıdır və çıxımı".

Ardı Səh. 3

Rəsmi xronika

Prezident İlham Əliyev Daşkəsən rayonunun Daşkəsən-Xoşbulaq-Astaf avtomobil yolunun əsaslı təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb. Trend xəbər verir ki, Sərəncamla yeddi min nəfər əhalinin yaşadığı 9 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Daşkəsən-Xoşbulaq-Astaf avtomobil yolunun əsaslı təmiri məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2021-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ilkin olaraq 3,0 (üç) milyon manat ayrılır.

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin edəcək. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən avtomobil yolunun əsaslı təmirinin başa çatdırılması üçün zəruri olan maliyyə vəsaitini Azərbaycan Respublikasının 2022-ci il dövlət büdcəsi layihəsində dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə nəzərdə tutacaq. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll edəcək.

Prezident İlham Əliyev T.T.Tağızadənin Azərbaycan Respublikasının Macarıstan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb. Sərəncamla Tahir Tofiq oğlu Tağızadə Azərbaycan Respublikasının Macarıstan Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilib.

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Tahir Tofiq oğlu Tağızadə Azərbaycan Respublikasının Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığında, İrlandiya Respublikasında, İspaniya Respublikasında və Danimarka Krallığında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılıb.

Prezident İlham Əliyev İ.Ş.Davudovun Azərbaycan Respublikasının Malayziyada fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilməsi haqqında Sərəncam verib. Sərəncamla İrfan Şakir oğlu Davudov Azərbaycan Respublikasının Malayziyada fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilib.

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Qalay Əliyev Əlahverdiyev Azərbaycan Respublikasının Malayziyada, Myanma İttifaqı Respublikasında, Tailand Krallığında və Bruney Darüssalamda fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılıb.

Prezident İlham Əliyev R.N.Sadiqbəylinin Azərbaycan Respublikasının Avstriya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilməsi haqqında Sərəncam verib. Sərəncamla Rövşən Nüsrət oğlu Sadiqbəyli Azərbaycan Respublikasının Avstriya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri təyin edilib.

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Rövşən Nüsrət oğlu Sadiqbəyli Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Vyana şəhərindəki bölməsində, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı, BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatı, Nüvə Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyi və Nüvə Sınaqlarının Tamamı ilə Qadağan Olunması üzrə Müqavilə Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi təyin edilib.

Prezident İlham Əliyev A.B.Həsənovun Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisinin müavini - Əməliyyat Baş İdarəsinin rəisi vəzifəsindən azad edilməsi haqqında Sərəncam verib. Sərəncamla general-leytenant Ayaz Binyat oğlu Həsənov Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisinin müavini - Əməliyyat Baş İdarəsinin rəisi vəzifəsindən azad edilib. Bu Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Koreya Respublikası Hökuməti arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiyanın Azərbaycan Respublikası tərəfindən tərkibinin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 10 avqust tarixli 1346 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə Sərəncam verib.

Prezident İlham Əliyev Q.M.İsrafilovun Azərbaycan Respublikasının Avstriya Respublikasında, Sloveniya Respublikasında və Slovakiya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılması haqqında Sərəncam verib. Sərəncamla Qalib Malik oğlu İsrafilov Azərbaycan Respublikasının Avstriya Respublikasında, Sloveniya Respublikasında və Slovakiya Respublikasında fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri vəzifəsindən geri çağırılıb.

Dövlət başçısının digər Sərəncamı ilə Qalib Malik oğlu İsrafilov Azərbaycan Respublikasının BMT-nin Vyana şəhərindəki bölməsində, Avropada Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatı, BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatı, Nüvə Enerjisi üzrə Beynəlxalq Agentliyi və Nüvə Sınaqlarının Tamamı ilə Qadağan Olunması üzrə Müqavilə Təşkilatı yanında daimi nümayəndəsi vəzifəsindən geri çağırılıb.

Qələbə zəfərindən Böyük quruculuğa doğru!

Əvvəli-Səh-2

“Əlbəttə, o bölgələrdən olan insanlar - keçmiş köçkünlər bu layihələrin icrasında iştirak edirlər, onların rəyi mütləq nəzərə alınır”

“Biz müntəzəm olaraq Azərbaycan ictimaiyyətini gedən işlərlə bağlı məlumatlandırırıq. Görülən bütün işlər xalq tərəfindən bəyənilir, dəstəklənir. Əlbəttə, o bölgələrdən olan insanlar - keçmiş köçkünlər bu layihələrin icrasında iştirak edirlər, onların rəyi mütləq nəzərə alınır. Müharibədən cəmi 8 ay keçib, amma görün nə qədər böyük işlər görülür”. Bu barədə Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsi zamanı “İşğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə bərpa və yenidənqurma işləri aparılır. Bu istiqamətdə hansı yeniliklər barədə danışmaq olar?” sualını cavablandırarkən bildirib.

“Biz, əlbəttə, ilk növbədə, mina təmizləmə işləri ilə məşğul olmalıyıq və məşğul oluruq”, - deyən dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, bu, həm çox vaxt, həm də böyük vəsait aparır. Əfsuslar olsun ki, müharibədən sonra 150-yə yaxın Azərbaycan vətəndaşı minalara düşərək ya həlak olub, ya da öz sağlamlığını itirib.

Mina xəritələrinin Azərbaycanla verilməməsinin və bunun hansısa şərtlərlə verilməsinin Ermənistan tərəfindən göstərilən növbəti əxlaqsızlıq, mənaviyatsızlıq, vicdansızlıq olduğunu vurğulayan Prezident İlham Əliyev deyib ki, bu, normal insani davranışa zidd olan yanaşmadır: “Bu, bir daha Ermənistan rəhbərliyinin bizə qarşı olan nifrətinin, düşmənçiliyin təzahürüdür. Çünki mina xəritələrini verməməsinin heç bir əsası yoxdur. Müharibə qurtarıb, biz qalib gəlmişik. Ermənistan məğlub olub, bu məğlubiyyətlə barışib, barışmalı olub, məcbur etdik. İndi mina xəritələrini verməməsi nə məqsəd güdür? Daha çox azərbaycanlılar həlak olsun, daha çox insanlar əlil olsunlar. Bu, düşmənçilik deyil, nədir? Bu, bir daha onların xislətini göstərir”.

“Azərbaycan xalqı heç nəyi unutmamalıdır”

Azərbaycan Prezidenti onu da bildirib ki, bütün bunlara baxmayaraq Azərbaycan xalqı heç nəyi unutmamalıdır: “Azərbaycan xalqı heç nəyi unutmamalıdır. Azərbaycan xalqı çox xeyirxah xalqdır, çox xoşniyyətli xalqdır. Bəzi hallarda biz bəzi tarixi məqamları tez unuduruq. Biz erməni vəhşiliyini, Xoca-

lı soyqırımını, torpaqlarımızın işğal altına düşməsinə, törədilən urbisidi heç vaxt unutmamalıyıq və unutmayacağıq. Ona görə minatəmizləmə məsələləri əsas məsələlərdən biridir. Bununla paralel olaraq görün nə qədər böyük işlər görülür”. Dövlət başçısı, həmçinin işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə, ümumiyyətlə ölkəmizdə yol infrastrukturunun vacib olduğunu deyərək bildirib ki, enerji sahəsindən başqa ikinci vacib sahə yol infrastrukturudur: “Burada da 8 ay ərzində görün nə qədər böyük işlər görülüb. Bərdə-Ağdam avtomobil yolu tikilir, Zəfər yoluna, demək olar ki, sentyabr ayında asfalt döşənməsi də başa çatacaq. Zəfər yolu olmayıb heç vaxt. Dərədən, dağlardan, meşələrdən keçən o yol gərək açılaydı, torpaq yol çəkilyədi, ondan sonra asfalt yol. Cəmi 8-9 ayda biz bunu edirik. Paralel olaraq Füzuli-Şuşa magistral yolu, Horadiz-Ağbend yolu çəkilir, 4-6 zolaqlı yoldur. Zəngilan-Qubadlı-Laçın yolu çəkilir. Bu da çox önəmli yoldur. Füzuli-Hadrut, Füzuli-Cəbrayıl yolları - bütün yollar üzrə qızğın iş gedir. Kəlbəcərə rahat çatmaq üçün Göygöldən Ömər aşırımını üzrə yol çəkilir. Bu yol heç vaxt olmayıb, çıxır olub. Qış aylarında heç vaxt ondan istifadə olunmayıb. Biz indi yol çəkirik, tunellər çəkirik ki, ilin bütün mövsümlərində o yoldan istifadə edə bilək. Eyni zamanda, biz Göygözü də turizm mərkəzi kimi Kəlbəcərin gələcək mənzərəli turist mərkəzləri ilə bağlamış oluruq. Digər yollar, Kəlbəcər, Laçın rayonlarında hərbi əhəmiyyətli yollar çəkilir. Bu yolların ümumi uzunluğu 700 kilometrə qədərdir. Çünki orada yol olmayıb, sərhədə gedən istiqamətdə yol olmayıb. Orada qar may ayında əriyib. İndi qış gələndə qəder - qış da oktyabr ayında gələcək, - oktyabr ayına qədər biz orada nə qədər yol çəkməliyik və bunu edirik. Bu, böyükmiqyaslı işdir, mətbuatda çox da işıqlandırılmır. Təbiidir, amma strateji nöqtəyi-nəzərdən və sərhəddə öz mövqələrimizi möhkəmləndirmək nöqtəyi-nəzərdən bu yolların çox böyük əhəmiyyəti var”.

mi, yaşıl enerji layihəsi icra ediləcək. Artıq bir xarici şirkət tərəfindən marağ göstərilib. 200 meqavattlıq günəş elektrik stansiyasının xarici şirkətin vəsaiti hesabına tikintisi ilə bağlı razılığa gəldik. Bu, çox gözəl, önəmli hadisədir. Eyni zamanda, başqa şirkətlər üçün də bu, bir siqnaldir. Mən bilirəm ki, indi dünyanın müxtəlif enerji şirkətləri öz prioriteti üçün bərpaolunan enerjini təsbit ediblər. Biz onları da dəvət edirik, gəlsinlər, investisiya qoysunlar. Bizim şaxələndirilmiş enerji şəbəkəmiz var, bizim bütün qonşu ölkələrlə - Türkiyə, Rusiya, İran, Gürcüstanla yüksək gərginlikli enerji xətlərimiz var. Biz istənilən yerə enerjini ötürə bilirik. Məsələn, biz İrana indi ixrac edirik, Rusiyaya həm ixrac edirik, həm idxal edirik, amma daha çox ixrac edirik. Eyni zamanda, Gürcüstan, Türkiyəyə ixrac edirik. Daxili tələbat artacaq. Ona görə bu sahə xüsusi önəm daşıyır”.

Dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik: “Bütün xərcləri öz hesabımıza edirik, heç bir yerdən bir manat yardım almamışıq. Bəli, xarici şirkətləri biz dəvət etmişik, amma podratçı kimi. Bütün vəsait dövlət büdcəsindən gedir. Dövlət büdcəsi üçün bu, böyük yükür. Təbiidir, amma biz bunu edirik, edəcəyik. Dediym kimi, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik”.

“Dediym kimi, Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirəcəyik”

“Biz bu ilin sonuna qədər azad edilmiş torpaqlarda - həm Qarabağda, həm Şərqi Zəngəzurdə bütün elektrik təsərrüfatını quracağıq: yeni xətlər, ötürücü xətlər, transformatorlar, yarımstansiyalar,

elektrik stansiyaları. Ermənilər tərəfindən dağıdılmış 12 su elektrik stansiyasını ki, Kəlbəcər və Laçın rayonlarında onlara iki həftə möhlət verəndən sonra onları yandırılıb dağıtmışdılar. Beləliklə, bu, əsas məsələdir. Çünki bu olmasa, heç bir inkişafdan söhbət gedə bilməz”.

“İlin sonuna qədər planlaşdırılır ki, tam yekunlaşdıraq. Amma, əlbəttə ki, bundan sonra dediyim ki-

göstərir ki, onlar hələ nəticə çıxarmalıdır. İkinci Qarabağ müharibəsini unutmamalıdır. Şarl Mişel İrəvanda olarkən sərhəd ərazilərini mübahisəli ərazilər adlandırdı. Sözü düz, mən də bu ifadə ilə razı deyiləm. Çünki biz hesab edirik ki, bu, bizim ərazilərdir. Mən hesab edirəm ki, bu, Zəngəzur ərazisidir. Zəngəzur isə bizim dedə-baba torpağımızdır və biz öz ərazimizdəyik”.

göstərdi. Ona görə boş-boşuna havanı silkeləmək lazım deyil”. Prezident İlham Əliyev, həmçinin infrastruktur layihələri ilə də bağlı məlumat verib: “Üç aeroport tikilir. Artıq mən demişəm, bu aeroportlar nə vaxt istifadəyə veriləcək. Bu, təkcə əsas infrastruktur layihələridir. Şəhərsalma ilə bağlı bizim işçilərimiz böyük işlər görür, çox fəal işləyirlər. Ağdamın baş planı təsdiqləndi. Füzulinin, Cəbrayılın baş planlarının ilkin versiyası mənə təqdim edildi. İndi müfəssəl plan üzərində iş aparılır. Yaxın aylarda Füzuli və Cəbrayıl şəhərlərinin baş planı ictimaiyyətdə təqdim ediləcək. Zəngilan şəhərinin baş planının hazırlanması prosesinə artıq başlanmışdır. Bir neçə xarici şirkət, tanınmış dünya səviyyəli şirkət öz təklifini verdi. İndi seçim aparılır. Eyni zamanda, əlbəttə ki, Qubadlı da, Laçın və Kəlbəcər də - o şəhərlər də yenidən qurulacaq. Yəni, bu boyda miqyaslı işi cəmi 8 ay ərzində görmək doğrudan da, mən hesab edirəm ki, böyük qəhrəmanlıqdır”.

“Heç vaxt unutmamalıdır ki, dəmir yumruq yerindədir”

Bəli, bu dəmir yumruğun gücü 30 illik həsrətə 44 gün ərzində son qoyuldu. Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyasına müsahibəsi zamanı bunu bir daha vurğulayıb ki, bu, cəsarət, qətiyyət, düzgün addımlar, hücum siyasətimiz nəticəsində mümkün olub. Ermənistan bununla hesablaşmalıdır və istəsə də, istəməsə də yeni reallıqları qəbul etməlidir. Heç vaxt unutmamalıdır ki, dəmir yumruq yerindədir: “Biz həm müharibə dövründə, həm postmüharibə dövründə istədiyimizə nail olmuşuq və nail oluruq. Mənim həlmi müharibədən əvvəl, həm müharibə zamanı, həm müharibədən sonra gələcək addımlarla bağlı çox dəqiq təsəvvürüm var və bilirəm nə etməliyik, nə vaxt etməliyik, necə etməliyik. Bütün sahələrdə olduğu kimi, bu sahədə də konseptual yanaşma ortadadır. Qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli hədəflər müəyyən olunub”.

Və bu gün Cənab Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi və qətiyyəti ilə işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpası istiqamətində həyata keçirilən işlər və tədbirlər, atılan addımlar Qarabağın cənnətə çevirilməsinə hədəflənmişdir. Ancaq mənfur düşmən unutmamalıdır ki, necə ki, Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev illər ərzində işğal siyasətinə son qoymaq üçün qətiyyət, iradə və prinsiplilik nümayiş etdirdisə, indi də atdığı düşünülmüş və sistemə uyğun addımlar Qarabağın qısa zaman kəsiyində dirçəldilməsinə istiqamətlənib. Dövlət başçısının rəhbərliyi altında bu missiyanın da öhdəsindən gələcəyik, ərazilər minalardan təmizlənəcək və insanlar öz el-obalarına geri dönəcəklər.

Dövlət başçısından dediyi kimi: “Biz işğaldan azad edilmiş yerlərdə şəhərlər quracağıq, həyatı qaytaracağıq, bütün dağılmış yerləri bərpa edəcəyik”. Çünki Qarabağ Azərbaycanındır, Qarabağ Azərbaycandır!

RƏFİQƏ KAMALQIZI

XİN: "Azərbaycan lazımi addımları atmaq hüququnu özündə saxlayır"

Ermenistan tərəfinin son zamanlar davamlı tərxiatlarla əl atması, Azərbaycan mövqələrini atəşə tutaraq, bölgədəki vəziyyəti gərginləşdirmək cəhdləri qəbul edilməzdir və vəziyyətin bu şəkildə inkişafının bütün məsuliyyəti Ermənistanın üzərinə düşür. Xarici İşlər Nazirliyindən (XİN) SİA-ya verilən məlumata görə, bu barədə XİN-in Mətbuat xidməti idarəsinin Ermənistan silahlı qüvvələrinin Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Kəlbəcər rayonu sahəsindəki mövqələrini atəşə tutması barədə məlumatında deyilir.

Məlumatda bildirilir ki, Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyinin məlumatına əsasən, bu ilin 23 iyul tarixində Ermənistan silahlı qüvvələri Azərbaycan Ordusunun Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Kəlbəcər rayonu sahəsindəki mövqələrini atəşə tutub. Qarşı tərəfdən açılan snayper atəşi nəticəsində bir hərbi qulluqçumuz şəhid olub:

"Azərbaycan, beynəlxalq sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünü müdafiə etmək, habelə bölgədə sülh və təhlükəsizliyi təmin etmək üçün bütün lazımi addımları atmaq hüququnu özündə saxlayır. Allah Şəhidimizə rəhmet eləsin".

Erməni diversantlarına hökm oxundu

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində Ermənistan vətəndaşlarından ibarət terrorçu silahlı birləşmənin daha bir qrupunun - Karapetyan Rafik Robertoviç, Qolayan Qurgen Hovannesoviç, Tadevosyan Hrayr Seryojeviç, Maloyan Vaqarşak Merojanoviç, Yerğiazaryan Sasun Seyranoviç, Vardanyan Arsen Araikoviç, Bahrekyan Vahagen Edikoçiv, Soğomanyan Setrak Samveloviç, Dilanyan Arman Vazgenoviç, Martoyan Manuk Xovanesoviç, Anbardanyan Vels Karapetoviç, Mikaelyan Andranik Vazgenoviç, Qriqoryan Feliks Arşakoviç barəsindəki cinayət işi üzrə məhkəmə prosesi davam etdirilib. SİA-nın məlumatına görə, hakim Azad Məcidov sədrliyi ilə keçirilən prosesdə iş üzrə sənədlər elan edilib.

Daha sonra prosesdə məhkəmə istintaqın başa çatdığı elan olunub və prokuror çıxış edib.

Dövlət ittihamçısı bildirib ki, təqsirləndirilən şəxslər barəsində olan Cinayət Məcəlləsinin 214.2.1, 214.2.3-cü (terrorçuluq, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə törədildikdə), 279.2-ci (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələrin və ya qrupların tərkibində müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara və ya ayrı-ayrı şəxslərə basqın etmə) maddələrinin ittihamdan xaric edilməsini istəyib.

Dövlət ittihamçısı təqsirləndirilən şəxslərin 318.2-ci (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs və ya mütəşəkkil dəstə tərəfindən Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) və 228.3-cü (mütəşəkkil dəstə tərəfindən qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, saxlama, daşıma və gəzdirmə) maddələrdə təqsirli bilinmələrini və onların hər birinin 7 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilməsini təklif edib.

Dövlət ittihamçısı çıxışında qeyd edib ki, ittiham olunan şəxslərin cəzaları başa çatandan sonra Azərbaycan hüduqlarından çıxarılısın.

Daha sonra prosesdə təqsirləndirilən şəxslər son söz deyiblər. Onlar çıxışında Azərbaycan hökumətinə, Azərbaycanın məhkəmə sistemine və proses iştirakçılarna təşəkkür ediblər. Hakimlər kollegiyası hökm qəbul etmək üçün müşavirəyə yollanıb.

Müşavirədən sonra prosesdə təqsirləndirilən şəxslərə hökm oxundu. Məhkəmənin hökmü ilə təqsirləndirilən şəxslərin hər biri 6 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilib. Dəstə üzvlərinin cəza müddəti 2020-ci il dekabrın 13-dən hesablanacaq.

Hökmə əsasən, təqsirləndirilən şəxslər ümumi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində cəzalarını tam çəkdikdən sonra Azərbaycan ərazisindən dərhal çıxarılmalıdır.

Məlumatla görə, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti tərəfindən 13 dekabr 2020-ci il tarixdə keçirilmiş anti-terror əməliyyatı nəticəsində

tərkisilahl edilmiş Ermənistan Respublikasının vətəndaşları olan silahlı dəstələrin üzvləri barəsində DTX-nin istintaq Baş idarəsində başlanmış cinayət işi üzrə ibtiddi istintaq yekunlaşdı.

İstintaq nəticəsində müəyyən edilib ki, cinayətkar silahlı birləşmələrin üzvləri 2020-ci ilin 26-27 noyabr tarixlərində Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq mütəşəkkil dəstə halında keçməklə Xocavənd rayonunun Hadrut qəsəbəsinin şimal-qərb hissəsində meşəlik və digər ərazilərdə döyüş mövqələri tutaraq 13 dekabr 2020-ci il tarixdə olan müddət ərzində ölkə ərazisində yerləşən müəssisə, idarə, təşkilatlara, habelə ayrı-ayrı şəxslərə silahlı basqınlar etmiş, ictimai təhlükəsizliyi pozmaq, əhali arasında vahimə yaratmaq, Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyət orqanları və beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən qərar qəbul edilməsinə təsir göstərmək məqsədilə insanların həlak olması, onların sağlamlığına zərər vurulması, əhəmiyyətli əmlak ziyanının vurulması və başqa ictimai təhlükəli nəticələrin baş verməsi təhlükəsi yaradan partlayış, yanğın və digər terror əməlləri törədiblər.

Məlumat verildiyi kimi, silahlı dəstənin əvvəlcə 14, sonra isə daha 13 nəfər üzvü barəsində cinayət işinin istintaqı yekunlaşdırılaraq təsdiq edilmiş ittiham aktı ilə birlikdə baxılması üçün məhkəməyə göndərilib.

Sadalanın faktlarla bağlı qanunsuz silahlı birləşmənin digər üzvlərinin - Mikaelyan Andranik Vazgenoviç, Soğomonyan Setrak Samveloviç, Karapetyan Rafik Robertoviç və qeyriləri də daxil olmaqla, ümumilikdə daha 26 təqsirləndirilən şəxsin Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 214.2.1, 214.2.3-cü (terrorçuluq, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən odlu silahdan və silah qismində istifadə olunan predmetlərdən istifadə etməklə törədildikdə), 228.3-cü (mütəşəkkil dəstə tərəfindən qanunsuz olaraq silah, onun komplekt hissələrini, döyüş sursatı, partlayıcı maddələr və qurğular əldə etmə, başqasına vermə, saxlama, daşıma və gəzdirmə), 279.2-ci (qanunvericiliklə nəzərdə tutulmayan silahlı birləşmələrin və ya qrupların tərkibində müəssisələrə, idarələrə, təşkilatlara və ya ayrı-ayrı şəxslərə basqın etmə) və 318.2-ci (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs və ya mütəşəkkil dəstə tərəfindən Azərbaycan Respublikasının dövlət sərhədini qanunsuz olaraq keçmə) maddələri ilə ittiham olunmalarına dair cinayət işinin istintaqı yekunlaşdırılaraq Azərbaycan Respublikasının Baş prokurorunun müavini tərəfindən təsdiq edilmiş ittiham aktı ilə birlikdə baxılması üçün məhkəməyə göndərilib.

Kərim Vəliyev müdafiə nazirinin birinci müavini - Ordunun Baş Qərargah rəisi təyin edilib

Prezident İlham Əliyev K.T.Vəliyevin Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, General-leytenant

Vəliyev Kərim Tofiq oğlu Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin müavini - Şəxsi Heyət Baş İdarəsinin rəisi vəzifəsindən azad edilərək, Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi təyin edilib. Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

"Davamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi çərçivəsində "Gənclər üçün çeşidli imkanların yaradılması və iştirakçılığın artırılması istiqamətində dövlət siyasəti" mövzusunda seminar keçirilib

rəfli inkişafı, mükəmməl təhsil əldə etməsi, müxtəlif sahələr üzrə potensiallarının aşkar edilərək bacarıqlarının stimullaşdırılması üçün bütün imkanlar yaradılıb. Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamı ilə 2015-ci ildə "Azərbaycan Gənclərinin İnkişafı Strategiyası" təsdiqlənib. Bu strategiyanın əsas hədəfi gənclərimizin potensialını müasir dövrün tələbinə uyğun inkişaf etdirmək və həmin potensialdan ölkəmizin mənafeyi naminə istifadə etmək, yeni nəsildə fəal vətəndaşlıq möv-

Iyulun 23-də Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin "Davamlı İnkişaf Məktəbi" layihəsi çərçivəsində "Gənclər üçün çeşidli imkanların yaradılması və iştirakçılığın artırılması istiqamətində dövlət siyasəti" mövzusunda seminar keçirilib.

Tədbiri açan YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov ölkəmizdə uğur-

qeyini formalaşdırmaqdadır. Hazırda gənclərlə bağlı 2017-2021-ci illəri əhatə edən dövlət proqramı həyata keçirilir və bu proqram başa çatmaq üzrədir. Bu gün 2022-2026-cı illəri əhatə edən yeni dövlət proqramının hazırlanması üzərində iş gedir. Müvafiq dövlət proqramlarının hazırlanmasında gənclər də fəal iştirak edir, onların fikir və təklifləri nəzərə alınır.

Nazir müavini diqqətə çatdırıb ki, gənclər ölkədə gedən proseslərin fəal iştirakçısıdır, vətənimizi beynəlxalq müstəvidə də layiqincə təmsil edirlər.

İ.Babayev söyləyib ki, 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunması, ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi ötən ilin ən mühüm hadisəsi oldu. Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusu bu tarixi missiyanı şərəflə yerinə yetirdi. Bu missiyada da əsas yük dövlətimizin başçısının dediyi kimi, gənc nəslin üzərinə düşdü. Müharibədə qəhrəman Azərbaycan gəncləri ön cəbhədə mətanətlə döyüşdülər. Arxa cəbhədə olan gənclərimiz isə sosial şəbəkələrdə və digər sahələrdə informasiya müharibəsində fəal iştirak edərək böyük qələbəyə öz töhfələrini verdilər.

Qarabağın quruculuq işlərinə gənclərin cəlb edilməsi məsələsinə toxunan İ.Babayev deyib ki, Qarabağın dirçəldilməsi istiqamətində gənclərimiz öz töhfələrini vermək əzmindədirlər. Daha sonra tədbir iştirakçılarının sualları cavablandırılıb.

Məlum olduğu kimi, iyulun 20-də Kremldə Rusiya Federasiyasının və Azərbaycan Respublikasının dövlət başçıları Vladimir Putinlə İlham Əliyevin görüşü keçirildi. Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya işgüzar səfəri çərçivəsində ölkə başçıları iqtisadi əməkdaşlıq, koronavirusla mübarizə, vaxsınların birgə istehsalı, eləcə də Ermənistan-Azərbaycan münafiqəsinin tənzimlənməsi ilə bağlı müzakirələr aparıblar. O cümlədən, Putin azərbaycanlı həmkarını Qurban bayramı münasibəti ilə də təbrik edib.

Prezidentlərin görüşləri və əldə edilən razılıqlar bu gün də siyasi ekspertlərin, politoloqların müxtəlif rəyləri ilə təhlil edilir, maraqlı nəticələrə gəlinir. "44 günlük müharibənin nəticələri əsasında münafiqənin həll olunması Azərbaycan-Rusiya münasibətlərini daha yüksək səviyyəyə qaldırdı".

Azərbaycanın rolu nəinki Cənubi Qafqazda, eləcə də qonşu regionlarda həlledici olmaqdadır.

SİA xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Hüquq və insan hüquqları İnstitutunun baş elmi əməkdaşı, Qafqaz tarixi Mərkəzinin direktoru, politoloq Rizvan Hüseynov "Ceyran Media" press-klubu ilə söhbətində bildirib.

"Qarşıda çox mühüm enerji, tranzit və loqistik layihələr dayanıb və onlar bizim regionu Rusiya (Ermənistan və Türkiyə üzərindən), Avropa, İran, Mərkəzi Asiya (Xəzəryanı region üzərindən), Çin ilə bağlayacaq. Belə bir nəhəng loqistik marşrut Azərbaycanda kəsişəcək. Bakı əhəmiyyətli enerji, tranzit və iqtisadiyyat mərkəzinə çevrilməkdədir. Azərbaycanın rolu nəinki Cənubi Qafqazda, eləcə də qonşu regionlarda həlledici olmaq-

Azərbaycan və Rusiya regiondakı sabitliyi təmin etmək üçün tam mənada anlaşılıblar

dadır. Belə layihələrdə Rusiyanın rolu ayrılmazdır. Biz bilirik ki, rus sülhməramlıları Qarabağın ermənilər yaşadığı yerlərində sülhü və sabitliyi təmin edirlər. Söz yox ki, Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin sonuncu görüşü regionda təhlükəsizliyin təmin olunması, loqistik, tranzit və neqliyyat dəhlizlərinin blokadadan çıxarılması üçün tam qarşılıqlı anlaşmanı sərgiləyib. Bütün hallarda bu qarşılıqlı anlaşma Azərbaycanın regiondakı həlledici rolunu qəbul etdirir və Rusiya tərəfindən dəstəyini göstərir, baxmayaraq ki, Avropa ittifaqına üzv olan bəzi ölkələri bu yaxınlarda situasini destabilizə etməyə

cəhdlərinə əl atırdılar. Bu cəhdlər uğur qazanmır. Azərbaycan və Rusiya regiondakı sabitliyi təmin etmək üçün tam mənada anlaşılıblar", Rizvan Hüseynov bildirib.

Azərbaycanla Rusiyanın birgə fəaliyyətləri Cənubi Qafqazdakı güclərin quruluşunu və situasini pozitiv tərəfə dəyişib.

O, eyni zamanda bildirib ki, qarşıda bizi istər Azərbaycan ərazisində, istərsə də Ermənistan ərazisində blokadadan çıxarılacaq ciddi layihələr gözləyir. Onların investisiyalaşdırılması və tikintisi, realizə olunması Bakının çiyinlərindədir və burada da Rusiyanın çox mühüm rolu var. Yeni Azərbaycanla

Rusiyanın birgə fəaliyyətləri Cənubi Qafqazdakı güclərin quruluşunu və situasini pozitiv tərəfə dəyişib. "Ümid edirik ki, bu, bütün regiona, həmçinin erməni xalqına sülh, sabitlik və çiçəklənmə gətirəcək", ekspert bildirib.

Rizvan Hüseynov qeyd edib ki, Əliyev Moskvada Rusiya liderinə Qarabağ ətrafındakı situasiyaya daimi diqqət göstərməsinə, bir sıra məsələlərin həllindəki şəxsi iştirakına görə təşəkkürünü bildirib. Belə ki, Azərbaycan postmünafiqə dövrünün maksimal şəkildə ağırsız keçməsinə qərarlıdır. İlham Əliyevin fikrincə, bu, yalnız birgə sөylər nəticəsində mümkündür.

Hüseynovun sözlərinə görə, Rusiya ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlər çox mühüm və maraqlı mərhələdədir.

İlham Əliyev sübut etdi ki, Azərbaycan etibarlı partnyordur və onun sözü imzalanmış kağızdan da əhəmiyyətlidir.

"Ölkələrimizin müstəqilliyinin son 30 ilində bu qədər qarşılıqlı etimad və yaxın münasibətlər olmamışdı. Biz strateji partnyorlarq və ölkələrimiz arasında yaşanmış bütün problemlər təcridən tarixdə qalır. Putinin 20 ildən artıq dövlət idarəçiliyi müddətində situasiyanın dəyişməsi üçün az sөylər göstərməyib: bizim regionun, erməni-azərbaycanlı münafiqəsinin və bütövlükdə Cənubi Qafqazda geosiyasi münasibətlərin dəyişdirilməsi və s. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, burada Prezident İlham Əliyevin nəhəng fəaliyyəti də mövcuddur. O, sübut etdi ki, Azərbaycan etibarlı partnyordur və onun sözü imzalanmış kağızdan da əhəmiyyətlidir. Eyni zamanda, çətin ki, başqa hər hansı postsovet ölkəsində Azərbaycanda olduğu kimi rus kimliyinə, mədəniyyətinə və dilinə belə bir hərmətli münasibət mövcuddur", politoloq deyib.

Onun sözlərinə görə, İlham Əliyev iktərəfli görüş çərçivəsində həmçinin xatırladı ki, artıq 30 mindən çox azərbaycanlı tələbə Rusiyanın elmi məkanında, rus dilində təhsil alırlar. 15 minə yaxın azərbaycanlı tələbə Rusiya ali təhsil müəssisələrindədir, 16 mini isə Azərbaycanda rus dili şöbələrində, minə yaxını isə Rusiya ali təhsil müəssisələrinin Azərbaycandakı filiallarında - Moskva Dövlət Universiteti və Seçenov adına Tibb universitetində təhsil almaqdadırlar.

Rövşən RƏSULOV

Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu şəhid olub

Iyulun 23-ü saat 16:00 radələrində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkeçər rayonu ərazisindəki mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Ermənistan-Azərbaycan dövlət sərhədinin Kəlbəcər rayonu sahəsindəki mövqelərini atəşə tutub. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirdilər ki, qarşı tərəfdən açılan snayper atəşi nəticəsində hərbi qulluqçumuz gizir Yaqublu Fərman Telman oğlu şəhid olub.

"Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəhidin yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir. Hazırda qeyd olunan istiqamətdə yerləşən Azərbaycan Ordusunun bölmələri tərəfindən cavab tədbirləri həyata keçirilir.

Ermənistan tərəfi bu kimi təxribat yolu ilə qəsdən iki ölkənin dövlət sərhədində vəziyyəti gərginləşdirmək məqsədi güdür. Baş vermisi təxribata görə bütün məsuliyyət tam şəkildə Ermənistanın üzərinə düşür", - deyir Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin məlumatında bildirilib.

Prezident İlham Əliyevin Rusiyaya səfəri Türkiyə mediasının diqqət mərkəzində olub

landırılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məlumatlarda diqqətə çatdırılır ki, dövlət başçıları Vətən müharibəsindən sonra regionda yaranan yeni vəziyyət, Ermənistan ilə Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması, Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin inkişaf dinamikası, COVID-19-a qarşı mübarizə və s. məsələlər ətrafında səmərəli müzakirələr aparı-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə Rusiyaya işgüzar səfəri Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri tərəfindən geniş işıqlandırılıb.

Rusiya Devlet Başkanı Putin ile Azərbaycan Cumhurbaşkanı Aliyev, bölgesel sorunları görüşdü. Rusiya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Azərbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, bölgesel sorunları görüşdü. İlham Əliyev Moskva şəhərində Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşüb. Görüşmənin məqsədi, Azərbaycanla Rusiya arasında münasibətlərin normallaşdırılması, Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin inkişafı, COVID-19-a qarşı mübarizə və s. məsələlərin müzakirəsinə idi. İlham Əliyev Putinə Azərbaycanın müharibədən sonra iqtisadi inkişafı üçün Rusiyaya ehtiyac olduğunu bildirdi. Putin isə Azərbaycanın iqtisadi inkişafına dəstək olmağa hazır olduğunu bildirdi. Görüşmənin sonunda iki ölkə arasında münasibətlərin normallaşdırılması barədə razılıqlar əldə edildi. İlham Əliyev Putinə Azərbaycanın müharibədən sonra iqtisadi inkişafı üçün Rusiyaya ehtiyac olduğunu bildirdi. Putin isə Azərbaycanın iqtisadi inkişafına dəstək olmağa hazır olduğunu bildirdi. Görüşmənin sonunda iki ölkə arasında münasibətlərin normallaşdırılması barədə razılıqlar əldə edildi.

lar.

"TRT Haber", "TRT Avaz", "Haber Global" telekanalları, "Sabah", "Milliyet", "Takvim" qəzetləri və digər media qurumları tərəfindən yayılan məlumatlarda səfər barədə türkdilli ictimaiyyətə geniş məlumat verilib.

Türkiyə mediası Azərbaycan ilə Rusiya arasında cari ilin birinci yarısında əmtəə dövriyyəsinin artdığını, eləcə də regiondakı yeni vəziyyətin əhəmiyyətini xatırladaraq Prezident İlham Əliyevə istinadla yazır: "Biz qətiyyətlə münafiqədən sonrakı dövrün maksimum ağırsız keçməsi əzmindəyik. Düşünürəm ki, ümumi sөylərimizlə buna nail olacağıq." Məlumatlar orijinal video və fotolarla təqdim olunub.

Vüqar Rəhimzadə: Ölkə liderlərinin yaxın dostluq münasibətləri əlaqələrin inkişafına güclü təkan verir

"44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində tarixi Zəfərimiz regionda yeni realiaqlar yaratdı. 10 noyabr 2020-ci il tarixində imzalanmış üçtərəfli Bəyanatda, eyni zamanda, 11 yanvar 2021-ci ildə Moskvada üçtərəfli görüş zamanı əldə olunan razılışmada regionda sülhün, təhlükəsizliyin təminatı üçün vacib olan məsələlər öz əksini tapıb.

Azərbaycan istər Vətən müharibəsinin gedişində, istərsə də postmüharibə dövründə təkmil sülh modelini ortaya qoyaraq birgə səylərin göstərilməsi əsasında münasibətlərdə yeni səhifəni açmağın yollarını təqdim edir.

Lakin 10 noyabr 2020-ci il Bəyanatından 8 aydan artıq vaxt keçməsinə baxmayaraq işğalçı Ermənistan hələ də sülh razılışması ilə bağlı irəli sürülən təklifə münasibətini bildirmir, bir az da irəli gedərək belə bir razılışmanın zamanı olmadığını iddia edir. Ermənistan tərəfi belə sərəm bəyanatları ilə, həmçinin atəşkəsi pozmaqla, tərxiatlar törətməklə Dağlıq Qarabağ münasibətinin hələ də davam etməsi barədə görüntü yaratmağa çalışsa da, artıq bunun utopyadan başqa bir şey olmadığını fərqləndirir. Bu günlərdə dövlət başçısı İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin dəvəti ilə Moskvaya işğuzar səfəri zamanı rusiyalı həmkarı ilə keçirdiyi görüşdə Azərbaycanın postmüharibə dövründə regionda sabitliyin, təhlükəsizliyin təminatı istiqamətində səylərinin yüksək dəyərləndirilməsi bu realiaqların bir daha təsdiq etdi". Bu fikirləri "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə KİV-ə açıqlamasında bildirib.

V.Rəhimzadə qeyd edib ki, bu səfər iki dost ölkənin münasibətlərinin hazırkı səviyyəsinə işıq saldı: "Azərbaycan özünün ikitərəfli əməkdaşlıq siyasətində daim qonşu ölkələrlə münasibətlərin inkişafına xüsusi diqqət yetirir. Azərbaycan-Rusiya dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinin inkişafı dövlət başçılarının birgə səyi və siyasi iradəsi sayəsində hazırda strateji tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəlib. Cənab İlham Əliyevin Rusiyaya işğuzar səfəri zamanı Vladimir Putinlə görüşündə də əsas müzakirə mövzusu iki dövlət arasında əməkdaşlığın bundan sonra da genişləndirilməsi oldu. Ümumiyyətlə, son illərdə aydın müşahidə olunur ki, Rusiya Cənubi Qafqaz regionunda yeganə siyasi və iqtisadi güc kimi məhz Azərbaycanı görür".

"Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin hazırkı yüksək inkişaf səviyyəsini digər amillərlə yanaşı, həm də iki ölkə liderlərinin yaxın dostluq münasibətləri şərtləndirir", söyləyən baş redaktor bildirib ki, bunu prezidentlər İlham Əliyev və Vladimir Putin dəfələrlə çıxışlarında, müsahibələrində xüsusi qeyd ediblər: "Qarşılıqlı səfərlər münasibətlərin daha da gücləndirilməsində, həmçinin əməkdaşlıqda yeni istiqamətlərin müəyyənləşdirilməsində stimullaşdırıcı amil rolunu oynayır. Bir mühüm məqamı da xüsusi qeyd edək ki, Rusiya Prezidenti tərəfindən Mehri-

ban xanım Əliyevanın iki ölkə arasında münasibətlərin inkişafında və möhkəmlənməsində xidmətlərinə görə "Dostluq" ordeni ilə təltif olunması, eyni zamanda, Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin bu sahədə səmərəli fəaliyyətinin bariz ifadəsidir".

Baş redaktor qeyd edib ki, ölkələrimizi qədim dostluq və mehriban qonşuluq əlaqələri birləşdirir: "Azərbaycan və Rusiya dövlət başçılarının mütəmadi olaraq keçirdikləri görüşlərdə fəal siyasi dialoq özünü qabarıq büruzə verir. Bu görüşlər demək olar ki, bütün sahələrdə münasibətlərin inkişafına təkan verir. Son illərdə Rusiya və Azərbaycan arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrin dərinləşdirilməsi üzrə çox böyük iş görüldü. Artıq onun praktik nəticələri göz önündədir. Azərbaycan və Rusiya prezidentlərinin görüşündə də bu rəqəmlər açıqlandı ki, ilin birinci yarısında əmtəə dövriyyəsi artıb. Bu, çox vacibdir. Çünki keçən il bu istiqamətdə 10 faizdən çox azalma olmuşdu. Nəqliyyat-transit əlaqələrində də əməkdaşlıq fəal surətdə genişləndirilir. Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi üzrə ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə təqribən 20 faiz çox yük daşınıb. Beləliklə, artıq bu dəhliz geniş həcmdə işləyir".

V.Rəhimzadə bildirib ki, ölkələrimizin bir-birinə bağlanması humanitar əlaqələr də xüsusi rol oynayır: "Azərbaycanda Rusiya mədəniyyətinə dərin hörmətlə yanaşılır. Bakıda Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin və Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin filialları uğurla fəaliyyət göstərir. Sözügedən görüşdə də bu məsələyə xüsusi diqqət yönəldilərək bildirildi ki, bu il Seçenov adına Birinci Moskva Dövlət Tibb Universitetinin filialının birinci buraxılışı oldu. Bu, əlamətdar hadisədir. Zaman sürətlə keçir. MDU-nun və Seçenov adına Birinci Moskva Tibb Universitetinin filiallarında mindən çox tələbə təhsil alır. Rusiyada təhsil alan azərbaycanlı tələbələrin sayı 15 mindən çoxdur. Azərbaycanda isə 16 min tələbə rus dili bölməsində təhsil alır. Beləliklə, Azərbaycan gənclərinin belə bir böyük dəstəsi artıq Rusiya ilə dil, ünsiyyət və təhsil vasitəsilə bağlıdır. Bu fikir xüsusi qeyd edildi ki, təcrübəmizi böyütməkdə olan nəsələməli surətdə ötürmək çox vacibdir".

"Keçirilən görüşdə də qeyd olunduğu kimi, bugününümüzün əsas məsələsi regionda münasibətlərdən sonrakı vəziyyətdir" söyləyən baş redaktor vurğulayıb ki, dövlət başçısı İlham Əliyev bu məsələni daim diqqətdə saxladığına, çox vacib və həssas məsələlərin həllində şəxsən iştirak etdiyinə görə Rusiya Prezidentinə təşəkkürünü bildirib: "Bir daha bəyan edilib ki, Azərbaycan qətiyyətlə münasibətlərdən sonrakı dövrün maksimum ağırsız keçməsi əzmindədir. Hər iki ölkə başçısı 10 noyabr 2020-ci il tarixli birgə Bəyanatda nəzərdə tutulmuş məsələlərin icrası ilə bağlı vahid mövqə nümayiş etdirir, bu razılışmanın, həmçinin bütün kommunikasiyaların, o cümlədən Azərbaycanın əsas hissəsi ilə Naxçıvan MR arasında nəqliyyat dəhlizinin - Zəngəzur dəhlizinin açılmasını vacib sayır. Belə bir şəraitdə Ermənistan tərəfindən Zəngəzur dəhlizinin yaradılması ilə bağlı məsələlərin reallaşdırılmasına süni əngəl törətmək cəhdi yolverilməzdir. 10 noyabr razılışmasının icrasına əngəl törətmək istəyən kənar qüvvələr də mövcuddur. Onlar regionda sabitliyin, təhlükəsizliyin və sülhün bərqərar olmasında, qarşılıqlı etimad mühitinin yaradılmasında maraqlı deyillər. Bu qüvvələr 30 ilə yaxın dövrdə Ermənistan dəstək göstərən danışıqlar prosesinin uzanmasına səbəb olsalar da sonda hansı nəticə ilə üz-üzə qaldıqlarını anlayır və postmüharibə dövrünün realiaqları ilə barışmamaqla, Dağlıq Qarabağ münasibətinin həll olunmadığı barədə işğalçı dövlətin xülyalarına yardımçı olmaqla heç nə əldə edə bilməyəcəklərini çox yaxşı bilirlər. Ermənistan və ona havadarlıq edənlər Azərbaycanın bütün dünyanı heyran edən "dəmir yumruq" əməliyyatını unutmamalıdır".

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, global güc mərkəzi olan Avropa İttifaqının da Azərbaycanla əlaqələri yüksələn xətlə inkişaf edir: "Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin ölkəmizə səfəri çərçivəsində dövlət başçısı İlham Əliyevlə birgə mətbuata bəyanatında səsləndirdiyi fikirlər də bunun təsdiqidir. Quruma üzv dövlətlərin üçdəbiri ilə Azərbaycan arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında sənədlər və bəyannamələr imzalanmışdır. Avropa İttifaqı həmişə Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş kimi qəbul edir, ölkəmizlə əlaqələrin inkişafına dəstək göstərir. Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin təmsil etdiyi qurumun Azərbaycan və Ermənistan arasında sərhədlərin delimitasiyası və demarkasiyası prosesinin, iki ölkə arasında etimad quruculuğu tədbirlərinin başlanmasına dəstək verməyə hazır olduğunu bildirməsi də Ermənistan və onun havadarlarına ciddi mesajdır. Realiaqlar budur ki, artıq Dağlıq Qarabağ münasibətləri tarixə qovuşub, yeni səhifənin açılması zamanıdır. Həqiqətən Ermənistan düşdüyü ağır vəziyyətdən xilas olmaq istəyirsə, Azərbaycanın təklif etdiyi sülh sazişini təqdir etməli, bölgədə əməkdaşlığın bərpa olunması ilə bağlı təşəbbüslərə qoşulmalıdır".

Baş redaktor ümidvar olduğunu bildirib ki, dövlət başçısının Rusiyaya işğuzar səfərinin nəticəsi olaraq Rusiya Ermənistanı sülh razılışmasına məcbur edəcək, bununla da bölgədə dayanıqlı sülhün təmin olunması imkanları artacaq.

"Aİ-Azərbaycan münasibətləri yüksələn xətlə inkişaf edir, çünki..."

"Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında münasibətlər yüksələn xətlə üzrə inkişaf edir və Azərbaycanın xarici siyasətində Avropa İttifaqının (Aİ) xüsusi rolu var. Həmçinin Azərbaycanın xarici ticarət partnyorları ilə ticarət dövriyyəsi, iqtisadi münasibətlərdə Aİ ilə ticarət həcmi kifayət qədər böyükdür və eyni zamanda burada neft-qaz faktoru da mühüm rol oynayır. Azərbaycanın enerji ixrac etdiyi tərəfdaşlarından ən böyüyü Avropa İttifaqıdır. Ötən ilin sonlarında çox uğurla istifadəyə verilmiş Cənub Qaz Dəhlizi xüsusi rol oynayır. Bununla Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyində rolunu bir qədər də artırdı". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında politoloq İlyas Hüseynov deyib.

Politoloqun sözlərinə görə, Cənub Qaz Dəhlizi çətin və mürəkkəb sistemlərdən ibarətdir: "Beləki, 3 seqmentdən ibarət olması onun xüsusi özəlliyidir. İlk mərhələdə Şahdəniz 2 yatağından hasil olunan qazın Cənubi Qafqaz Qaz boru kəməri ilə nəqlini daha sonra TANAP və TAP ilə birləşdirilməsi nəzərdə tutulur. Bu layihə birmənalı şəkildə Azərbaycanın siyasi iradəsi sayəsində mümkün olub. Bu layihə ilə paralel bir neçə layihə də var idi, lakin sırf Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin birgə siyasi iradəsi və vizyonu sayəsində baş tutub. Cənubi Qafqaz qaz boru kəməri istifadəyə verildiyi ilk çağlarda onun adı Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri idi, daha sonra isə TANAP-ın çəkilməsi ilə bağlı mühüm qərar qəbul olundu və bütün Türkiyə ərazisi boyunca Trans-Anadolu qaz boru kəməri istifadəyə verildi. Daha sonra 2007-ci ildə bu qaz kəmərinin Yunanıstana çıxışı təmin olundu. İtaliyada qazpaylayıcı şəbəkəyə qoşulmaqla Azərbaycan Avropanın bir sıra dövlətlərini, eləcə də Balkan ölkələrində olan qaz istifadəçilərini mavi yanacaq təmin edəcək. Bu həm də Aİ-nin enerji strategiyasına maraqlarına cavab verən bir layihədir. Xüsusilə, 2014-cü ildə Avropada qəbul olunan enerji strategiyasına müvafiq olaraq bu layihə enerji diversifikasiyasına da uyğundur. Buna görə də layihənin həm ABŞ Dövlət Departamenti, eləcə də Avropa Komissiyası tərəfindən siyasi dəstəyi də mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

İ.Hüseynov vurğulayıb ki, bu layihə eyni zamanda iqtisadi bir layihədir: "Enerji tədarükü bu gün ən prioritet məsələlərdəndir. Bu nöqtəyə nəzərdən də Avropanın enerji təhlükəsizliyində Azərbaycanın yeri və rolu Avropa üçün də mühümdür. Aİ-nin region dövlətləri ilə prioritet layihəsi olan Şərq Tərəfdaşlığı Proqramı çərçivəsində də münasibətlər yüksələn xətlə inkişaf edir. Burada demokratik institutların inkişaf etdirilməsi, təhsil və infrastruktur ilə bağlı mühüm layihələr icra olunur. Bu gün Azərbaycan öz gücü sayəsində nəqliyyat infrastrukturunun, dəmiryol xətlərinin, avtomobil yollarının yenidən qurulması işini həyata keçirir ki, bu da Avropa İttifaqının ümumi siyasi konsepsiyasına uyğun fəaliyyətlərdir və burada xüsusi əhəmiyyət kəsb edən məsələ Azərbaycanın nəqliyyat qovşaqlarında hər keçən gün artan roludur. Azərbaycan Şimal-Cənub eləcə də Şərq-Qərb nəqliyyat dəhlizlərində mühüm rol oynayır. Eyni zamanda Azərbaycanın işğaldan azad etdiyi ərazilərdə Zəngəzur dəhlizinin çəkilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi fəaliyyət də Avropa İttifaqı tərəfindən təqdir olunmalıdır. Bəzi qaranlıq məqamlar, uzlaşmayan bəzi fikirlər olsa belə bunların da siyasi danışıqlar yolu ilə çözülməsi digər aktualıq kəsb edən məsələdir. Düşünürəm ki, Avropa İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişelin Azərbaycan səfəri çərçivəsində də bu tipli məsələlərə aydınlıq gətirilib".

Aysel Məmmədova

Erkən nikah yaşı 18-dən az olan yeniyetmələrin nikaha daxil olmasıdır. Bəs azyaşlıların bu addımı atma səbəbi nədir? Məsələn aydınlaşdırmaq üçün öncəliklə nikah haqqında danışaq. Nikah insan həyatının ən əlamətdar hadisəsidir. O yeni yaradılacaq ailənin hüquqi əsasıdır. Cəmiyyətimizdə nikah iqtisadi mülahizələrdən azad olub kişilərin və qadınların məhəbbətə, sədaqətə, uşaqların olması arzusunə əsaslanan könüllü, bərabər hüquqlu ittifaqdır.

Nikah ailəni yaradan əsas təməl vasitədir. Bu ailə təməlin möhkəm qoyulması üçün ən vacib amildir. Nikaha daxil olduqdan sonra bu əsasın qorunması üçün insan fiziki və mənəvi cəhətdən evliliyə hazırlanmalıdır. Nikaha daxil olmaq istəyən şəxs tam öz qərarlarını vermək qabiliyyətinə

de olmalıdır. Əgər bu belə deyilsə, müəyyən problemlər yaranacaq ki, bu evliliyə, ailəyə, şəxsə psixoloji cəhətdən təsir edəcək. Hər gün respublikamızda neçə-neçə gənc nikah bağlayır, neçə ailənin təməli daşı qoyulur. Hər dəfə nikahı qeyd edən təşkilatın nümayəndəsi- vətəndaş aktları-

Erkən nikah bağlamağın səbəbi nədir?

rə, dünyanı əhatə edən insanoğlu öz nəslini davam etdirmək üçün ailə həyatı qurur və bu ailə-cəmiyyətin, xalqın, dövlətin bir parçasıdır. "Ailə nə qədər güclü

nin dövlət qeydiyyatı orqanının müdiri gənc ər-arvadı belə xoş sözlərlə təbrik edir, onlara ailə xoşbəxtliyi arzulayır..

Ölkəmizdə nikahın bağlanması, ər arvad arasında, valideynlərlə uşaqlar arasında münasibətlər, övladlığa götürmə, atalığın müəyyən edilməsi, alimentin tutulması, qeyumluq və himayəçilik, nikahın pozulması, nikahın vətəndaşlıq aktlarının dövlət qeydiyyatına alınması respublikamızın Qanunvericiliyi ilə tənzim edilir. Nikahın bağlanması qaydaları Azərbaycan Respublikasının Ailə Məcəlləsinin 9-cu maddəsində qeyd olunur.

Nikah vətəndaşlıq aktlarının dövlət qeydiyyatı orqanı nikaha daxil olmaq istəyən şəxslərin bu barədə ərizə verdikləri gündən 1 ay sonra onların iştirakı ilə bağlanır. Xüsusi hallarda (hamiləlik, uşağın doğulması və digər hallarda) nikah ərizə verilən gün bağlana bilər.

Nikahın bağlanması üçün nikaha daxil olan şəxslərin yazılı razılığı və onların nikah yaşına çatmaları zəruridir. Azərbaycan Respublikasında nikah yaşı kişilər üçün 18 yaş, qadınlar üçün 17 yaş müəyyən olunur. Lakin, hal-hazırda cinsindən fərqli olmayaraq Azərbaycanda nikah yaşı 18-dir. Üzürli səbəblər olduqda, nikaha daxil olmaq istəyən və nikah yaşına çatmamış şəxslərin yaşadıqları ərazinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanı (yerli icra hakimiyyəti orqanı) onların xahişi ilə nikah yaşının 1 ildən çox olmayaraq azaldılmasına icazə verə bilər. 18 yaş uşaqların müdafiəsi baxımından 1989-cu il tarixli Uşaq Hüquqları Konvensiyasında müəyyən edilmiş son həddir. Beynəlxalq standartlara görə, uşaqların nikaha daxil olması hüquqlarının pozulması hesab olunur. Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsinin 16-cı maddəsində deyilir: "Yetkinlik yaşına çatmış kişilər və qadınlar, heç bir irqi, milli və ya dini məhdudiyyət olmadan bir-biri ilə evlənmək və ailə qurmaq hüququna malikdir. Lakin nikah yalnız hər iki tərəfin azad və tam razılığı əsasında baş verə bilər. Əgər nikaha daxil olmaq istəyən bir tərəf yetkinlik yaşında deyilsə və gələcək həyat yoldaşı haqqında məlumatlı qərar qəbul etmək iqtidarında deyilsə, bu cür razılıq "tam və azad" ola bilməz.

Azərbaycan qanunvericiliyinə görə, yalnız rəsmi şəkildə bağlanmış nikahlar qanuni sayılır. Yaxın qohumlar, himayəçilər arasında nikahlara,

eləcə də nikah bağlayan tərəflərdən biri artıq evli və ya ruhi xəstə olduğu halda nikaha icazə verilmir. Rəsmi nikahın bağlanması üçün iki əsas şərt vardır: nikah könüllü olmalı və nikah tərəflərinin yaşı qanunvericilikdə icazə verilmiş həddə olmalıdır.

Nikah bağlamadan ailə qurmaq olar?

Nikah bağlamadan ailə yaratmaq düzgün deyildir. Çünki belə ailədə gələcək uşaqların tərbiyəsi pozulur, ər-arvadın ailə məsuliyyəti hissi azalır.

Nikahın bağlanması kişi və qadınların üzərinə mühüm vəzifələr qoyur. Onlar yeni ər-arvadlıq vəziyyətinə daxil olurlar. Şəxsi həyatlarının dəyişməsi ilə bərabər onların ictimai rolu, hüquqi vəziyyəti yeni vəziyyət alır. Əgər onlar məhəbbət və dostluq illərində öz münasibətlərini yalnız qəlblərinin hökmü ilə qururdularsa, indi bu münasibətləri həm də nikah və ailə qanunvericiliyinin tələblərinə tabe etməli olurlar.

Erkən nikah bağlamağın səbəbi nədir?

Erkən nikah qanunvericiliyin müəyyən etdiyi minimal yaş həddini keçmədən qurulan ailələr hesab olunur. Erkən nikah iki cür həyata keçirilir. Valideynlərin istəyi və məcburiyyəti ilə və bilavasitə qızın öz razılığı əsasında.

Lakin vurğulamaq lazımdır ki, dövrümüzdə bir çox azyaşlı erkən nikaha sövq edilir. Yəni, azyaşlı ətraf mühitin və ya valideynlərin təsirinə düşərək bu yolu özünün düz kimi qəbul edir və erkən nikah bağlayır. Bu yaşda yeniyetmələr özünün də nə istədiyini dərk etmədən qərarlar verməyə başlayır və ya özünü şəxs kimi cəmiyyətə qəbul etməyə çalışırlar. Bu həyatı qərar onların gözündə oyuna bənzəyir və seçim edərkən həyata real tərəfdən yox, xəyali tərəfdən yanaşırlar.

Birmənalı şəkildə demək olmaz ki, erkən nikahlar hamısı uğursuz olur. Lakin son zamanlar xüsusilə bəzi regionlarda sifət valideynlərin təkidi ilə qızların erkən yaşda ailə həyatı qurması hallarına rast gəlinir və bu, öz fəsadlarını biruzə verir.

Uğurla nəticələnən nikah olsa belə sonra şəxs içində özünə belə açıqladığı durğunluq yaşayır. Bəzi hallarda bu durğunluq şəxsin özünə aid suallarının artmasına və psixoloji problemlərə yol açır.

Məsələ ilə bağlı "Təmiz dünya" qadınlara yardım ictimai birliyinin sədri Mehriban Zeynalova fikirlərini bildirir: "Erkən yaşda nikah qurmağın müxtəlif səbəbi var. Mühit, ətraf təsir, valideynlər, təhsilsiz olmaq, maddi sıxıntı və s kimi səbəblərdən dolayı yeniyetmələr erkən nikah qurur. Qızların erkən formalaşmasına valideynlərin mühitin yaratması əsas səbəblərdəndir. Valideynlərin etdiyi ən böyük səhvlərdən biri azyaşlı uşaqlara təhsildən çox evliliyə aşılasıdır. Əsasən qız uşaqlarının beyninə ənənəvi olaraq deyilən sözlərdən "Evdə qalmaq" ailə fərdlərinin və qohumların psixologiyaya təsiri erkən nikahın səbəblərindən biridir. Valideynlər uşaqları daxili aləmi zəngin, rəngarəng, ətrafa duyarlı böyütməlidirlər. Şəxs gələcəyi üçün məqsəd və çizgilər qoymalıdır. Planlar qurmaq və buna uyğun addımlar atmaq, məqsədlər seçmək daha düzgündür. Gündəlik həyatlarını dolğun yaşayanların çoxu erkən nikah bağlamır. Burada ən səhv yanaşma metodu birincilik yanaşmasıdır. Yəni ki, biri məndən öncə evlənilməndə evlənməliyəm yanaşması yalnızdır. Fərdçilik anlayışı ilə hərəkət edən şəxslər daha tez evlənilir. Belə ki, şəxs yalnız özünü düşünür, mən dediyim olmalıdır kimi anlayış ilə evliliyə yanaşılması yanlışdır".

Mövzu ilə əlaqədar psixoloji aspektlərini aydınlaşdırmaq üçün Psixoloq Mahuxanım Teymurovanın da fikrini

öyrəndik. Psixoloqun sözlərinə görə, Əsas suala gələsək "Azyaşlı uşaqların evlənməsinin psixoloji səbəbləri varmı?" Əlbəttə ki, "insanoğlu var olduqca, psixoloji səbəblər də var olacaq. Çünki insan robot deyil. Bir şeylər düşünür, hiss edir, davranır... Bu səbəblərin hər biri insan üçün fərqlidir. Hamı eyni cür düşünüb qızını erkən nikahlandırır deyə bilmərik. Beşi mentalitetə görə, beşi zorakılığa görə qızını erkən nikahlandırma bilər. Erkən nikahlar necə psixoloji səbəblərlə yaranırsa eləcə də psixoloji problemlər ortaya çıxarır. Bunların qarşısını almaq üçün ilk olaraq qız övladlarınıza bir yük kimi baxmayın, onu dəyərsiz görməyin. Çünki istər qız olsun, istər oğlan o sizin övladınızdır. Ona nə qədər sevgi versəniz o, sevgini başqalarında axtarmayacaq. Sevgisiz, dəyərsiz hiss edən qadınlar sevgini, dəyəri əks cinsdən birində gördüyü zaman ona bağlanır və onla ailə həyatı qurur. Bu evlilik səhv evlilik deyil. Bu səbəbdən övladlarınıza sevgi, dəyər verməkdən çəkinməyin. Onları düzgün yetişdirin ki, gələcəyimiz daha yaxşı olsun".

Qonça Quliyeva

Qonça Quliyeva

Ailədə 1 uşağı olanlar - DİQQƏT!

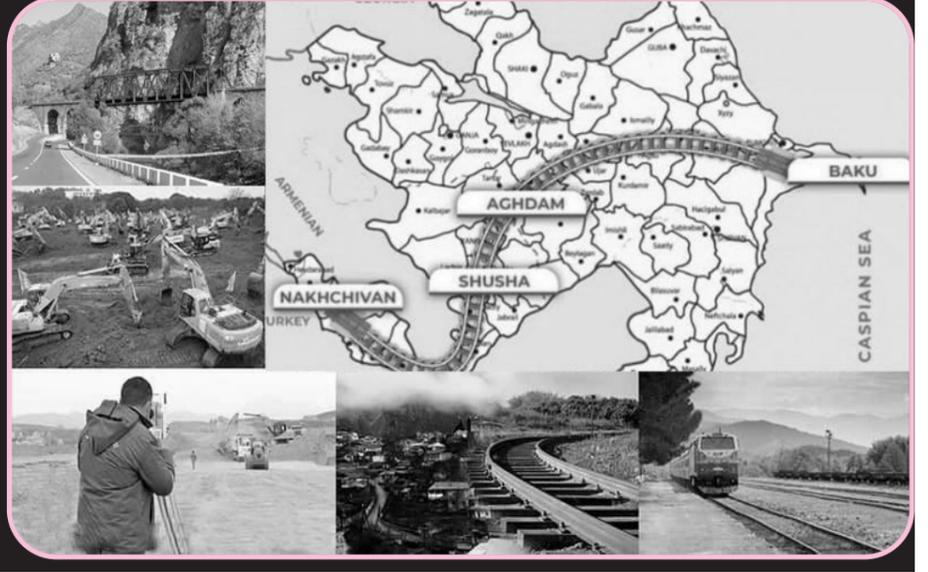
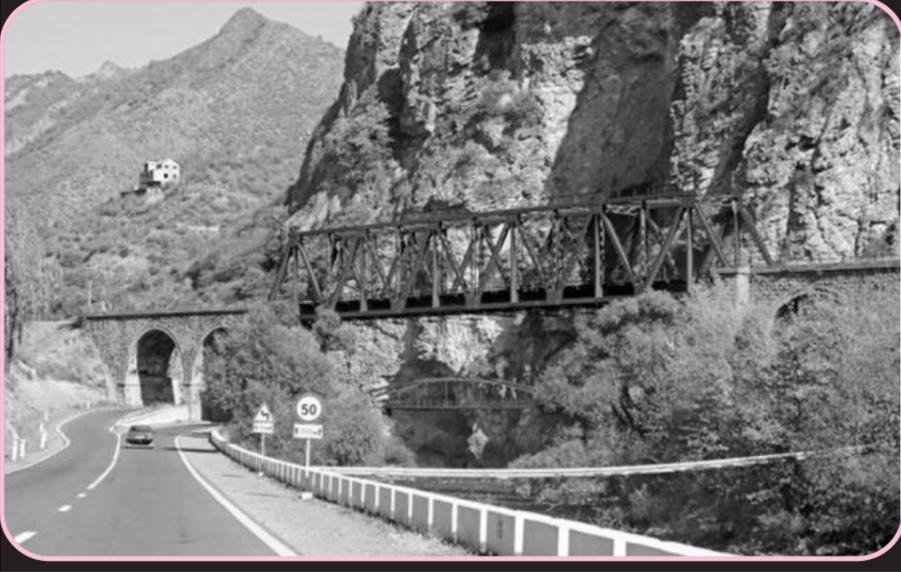
"Son illərdə Azərbaycanda doğum səviyyəsi aşağı düşür. Bu davamlı xarakter daşıyır". Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında sosioloq Elçin Bayramlı deyib. Onun sözlərinə görə, burada da bir çox səbəblər var: "Əsas səbəblərdən biri də sosial səbəblərdir. Hazırkı, dövrdə ailələr həm maddi cəhətdən, həm də psixoloji çoxuşaqlı olmağı bacarmırlar. Uşaqları böyüdüb başa çatdırmaq, təhsil vermək, mənzil problemi digər məsələlərə görə bir uşaq kifayətlənirlər. Son vaxtlar bir uşaq ailələrin sayı həddindən çox artır. Ümumiyyətlə ölkəmizdə demoqrafik vəziyyət çox da faciəvi vəziyyətdə deyil. İndiki dövrdə bir uşaq ailə xalqımızın tənəzzülü deməkdir. Beynəlxalq ekspert-

lərin də hesablamalarına görə, hər hansı bir davamlı xalqın artımı üçün hər ailədə minimum 3-4 uşaq olmalıdır. 1-2 uşaq ailələrin sayı çoxaldıqca demoqrafik vəziyyət getdikcə çətinləşir. Üstəlik burada nəzərə alsaq ki, əhalinin ömür müddəti aşağı düşür, müxtəlif xəstəliklərdən, problemlərdən insanlar daha tez dünyalarını dəyişirlər".

Sosioloq sözlərinə davam edərək həmçinin qeyd edib ki, belə olduqda gələcək on illərdə əhali artımı dayanacaq və azalacaq: "BMT-nin proqnozları da bunu göstərir. Bu təhlükəli haldır. Hansı ki, bununla bağlı Avropa ölkələrində, xristian ölkələrində vəziyyət gərginləşib və bu ölkələrdə müxtəlif tədbirlər həyata keçirilir. Uşaq proqramları, uşaq pulu kimi tədbirlər həyata keçirməklə insanları stimullaşdırmaq istəyirlər ki, ikinci və üçüncü uşağa maraqlı yaransın. Biz bir dövlət olaraq, cəmiyyət olaraq çalışmalıyıq ki, bir ailədə ən pis halda 3 uşaq olsun. Bu nəslin davamı, xalqın inkişafı üçün, yenilənməsi və artımı üçün vacib bir faktordur. Bunun üçün də dövlət proqramı və maarifləndirmə olmalıdır".

Arzu Qurbanzadə

30

il ümidlə yaşadığımız, donuzun darından çıxacağı günü gözlədik. Amma nə donuz

çıxdı, nə də sahibi gəlib apardı. Beləcə, bağımızı, bostanımızı, varımızı-yoxumuzu bu ikiya-yaqılılar döndəyəcəyəyə dönüb yeyib taladılar. Üz tutmadığımız "ağsaqqal", döymədiyimiz qapı qalmadı. Erməni donuzları da, onların tasma-sını tutanlar da cəngəllik qanunlarına istinad edib haqqımızı çeynədilər, təkliflərimizi geri çevirdilər, qulaqlarını kar, dillərini lal etdilər.

Əslində 2000-ci ildən sonra ermənilərin Qarabağdan öz xoşu ilə çıxacağı ümidimizi birdəfəlik itirdik. Ara-sıra sülh variantını rəsmi İrəvanın yanına salsaq da, "B" planını heç vaxt unutmadıq. Yüzlərlə görüş, toplantı keçirildi. Lissabonda, Madriddə, Kazanda, Soçidə, Ki-Üestdə, Moskvada, Sankt-Peterburqda, Vaşinqtonda, Praqada bir araya gəldik, Ata Buşdan oğul Buşa, Boris Yelçindən Jak Şiraka, Tetçerdən Bənəzir Buhuttuya, Rəfzəncanidən Putinə qədər dünya liderləri araçılıq etdilər, amma erməni rəsmiləri "Qarabağı qanla almış" deyib bütün təklifləri, beynəlxalq qanunları qulaqardına vurdular. Düşündükdə ki, dünyanın aparıcı ölkələri Ermənistanın bu şıltaqlığına, işğal faktına daha həssas yanaşacaq, özələrinin BMT-də imzaladığı sənədə dönük çıxmayacaq, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəkləyəcək, pozulmuş hüquqlarımızı bərpa edəcəklər. Əksinə, dünya gücləri, Qarabağ münaqişəsinin həllində bilavasitə iştirak edən Minsk qrupunun həmsədr ölkələri - ABŞ, Rusiya və Fransa ekrən hallarda Ermənistanın işğalçılığına məxsusi don geyindirib vaxtı uzatmağa, Azərbaycanın diplomatik gedişləri, ortaya qoyduğu faktlar qarşısında aciz duruma düşdükləri vaxt isə "problemi aranızda həll edin" deyib üzlərinə "müdrüklük" maskası taxdılar, daha doğrusu yaxalarını kənara çəkdiilər və şərt də qoydular ki, "güc yolu istisnadır". Bəs onda necə etməli? Ermənistan silahlı qüvvələri işğal etdikləri ərazilərdən çıxarmırsa, rəsmi İrəvan da heç bir təklifi qəbul etmirsə problemi necə həll etmək olar? Hətta işğalçı ölkə BMT Təhlükəsizlik Şurasının 4 qətnaməsini də qulaqardına vurursa, hər kəsə meydan oxuyursa, qalır birçə yol...

Öncə iqtisadi qüdrətimizi artırdıq, paralel olaraq yeni - XXI əsrin ordusunu yaratmağa başladığımız. Dəmir atları dəmir quşlar əvəz etdi, ən əsası ürəyi Vətənlə, torpaqla, yurd həsrəti ilə döyünən vətənpərvər oğullar, qızlar yetişdirdik. Dostlar qazandıq, köhnə dostların güvənini bir az da artırdıq. İqtisadi resurslarımızı insan kapitalına çevirə bildik. Son 18 ildə azərbaycanlı oğul və qızların səsi dünyanın dörd bir yanından - elm ocaqlarından, tanınmış universitetlərdən, hərbi məktəblərdən, təcrübə meydanlarından gəldi. Dünya yatarkən biz səhəri dirigözlü açdıq, öyrəndik, öyrətdik, bütün variantlar üzərində işlədik. İsteddik ki, ayağa durduğumuzda 30 illik Vətən həsrətinə birdəfəlik son qoyaq, utancı üstümüzədən silib ataq, düşmənin dərsini layiqincə verək, ona bu dünyanı dar edək ki, bir daha bizə tərəf boylanmasın. Və o gün yetişdi...

Dünya gücləri də, region ölkələri də, biz də bu realıqdan usandıq, hətta ermənilər arasında da qeyri-müəyyənliliyi qəbul etməyənlərin sayı günü-gündən artmağa başladı. Və bu, siyasi gücə çevrilə bildi. Əlbəttə, açıq-aşkar yox. Əvvəlcə gizli, sonra...

Avropanın "Zəngəzur dəhlizi" qorxusu

Paşinyanın küçədən başladığı yürüş Sarkisyanın hakimiyyət kreslosunun yanında bitdi. Nikol əvvəlcə Ermənistanı əsərdə saxlayan "Qarabağ klani"nin sonunun gətirəcəyinə söz verdi və bu əməliyyata başladı. İnsafən, bunu hamıdan yaxşı bacardı, hətta bir az qabağa qaçıb söyləyə bilirdi ki, kapitulyasiya aktına imza atmasına baxmayaraq seçkilərdə Koçaryan-Sarkisyan duetine böyük üstünlüklə qalib də gəldi. Bununla Paşinyan da, ona səs verən ermənilərin əksəriyyəti də "Qarabağ yükü"ndən azad olmağı hədəflədiklərini bir daha sübut etdilər. Hər halda nəticə də bunu deyir.

Paşinyanın bu addımı, istəyi ermənilərə dönük çıxmaq kimi yozulmamalıdır, erməni ermənidir. Sadəcə olaraq Nikol əvvəlki prezidentlərdən, xüsusən də "Qarabağ klani"nin rəhbərlərindən daha real düşüncə, hadisələrin sonucunu analiz edə bildi. Xalq arasında "Qarabağ bizim haqqımızdır, biz onu Azərbaycana vermərik" desələr də, danışıqlar masasında fərqli səs çıxarırdılar. Bunu biz yox, faktlar deyir.

Yerkir.am saytında jurnalist Nairi Oxikyanın Paşinyanla hələ o baş nazir olmamışdan əvvəl, 2006-cı ildə "Haykakan Jamanak" ("Ermənistan Xəbərləri") qəzetinin redaktoru olarkən aralarında baş vermiş qalmaqallı hadisədən bəhs edən yazı dərc edilmiş. Həmin yazıda azərbaycanlı və erməni jurnalistləri arasında baş tutan görüşdə Paşinyanla Oxikyan arasında dava xatırlanır. Yazının məzisi qısaca belədir ki, Paşinyanın əvvəlki dövlət rəhbərlərindən fərqli düşüncəsi, Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətlərin fərqli formada yenidən qurulması cəhdi ermənilərin əksəriyyətinə şok effekti yaradıb, cəmiyyəti ikiye bölüb. Məsələ burasındadır ki, Paşinyan görüşdə "biz Azərbaycan və Türkiyə ilə münasibətlərdə dostluq yolunu seçməliyik və yanaşmamıza korrektələr etməliyik" deyib.

Oxikyan yazır ki, Nikol Paşinyan baş nazir olarkən də bu intriqa davam edib: "O mənə "beyinsiz vətənpərvər", mən isə onu "əsl-

kökü olmayan zibil" adlandırmışam. Nəyə görə? Biz Qarabağ münaqişəsindən danışırkən Paşinyan konkret olaraq bildirdi ki, bu əraziləri Azərbaycana qaytarmaqla Azərbaycan üzərindən Orta Asiyaya, Rusiyaya, Naxçıvandan İrana, Türkiyədən isə Avropaya çıxış əldə etmiş olarıq. Daqlıq Qarabağ ermənilər üçün başağrısından başqa bir şey deyil və onu kəsib atmaq lazımdır".

Bu günün reallığı budur ki, Azərbaycan 30 illik həsrətə 44 günlük müharibə ilə son qoydu. Üç ölkə - qalib Azərbaycan, məğlub Ermənistan və tərəflər arasında sülhyaratma missiyasını üzərinə götürmüş Rusiya liderləri arasında imzalanan bəyannaməyə əsasən Laçın dəhlizi ilə Qarabağda yaşayan ermənilərlə əlaqə yaradılır, iki xalq arasında etmad mühiti yaradılır, o cümlədən Azərbaycan-Ermənistan sərhədi delimitasiya və demarkasiya olunur, kommunikasiya xəttləri açılır. Azərbaycan bütün şərtlərə əməl edir, Ermənistan isə mümkün qədər proseslərə mane olmağa çalışır. Azərbaycan Naxçıvan və Zəngilan istiqamətlərində kommunikasiya xətlərini yeniləsə də, nəqliyyat dəhlizini yenidən qursa da Ermənistan nədənsə iş görməyə tələsmir. Halbuki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də dediyi kimi, nəqliyyat dəhlizinin açılması daha çox Ermənistanla lazımdır. Amma biz nəyi görürük, rəsmi İrəvan təşəbbüslərə adekvat reaksiya vermək əvəzinə köhnə-yeni ağalarını yenidən dövrəyə qoşur.

Bu yaxınlarda Fransa prezidentinin Zəngəzur açıqlaması, Ermənistanla göndərilən para yardımları, Avropa İttifaqı tərəfindən bu ölkəyə ayrılmış 2,6 milyard avro qrant layihəsi iki qonşu ölkə arasında səpələnən nifaq toxumudur, desək yanlışdır. Guya Ermənistan müharibədən ziyan çəkib. Amma Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev müsahibəsində məsələyə çox orijinal yanaşmış və bəzi suallara aydınlıq gətirib: "Əlbəttə, bu mövqə ədalətsizdir. Azərbaycana gəltdikdə, 150 milyon avro rəqəmi səsləndirildi, amma konkret bizə deyilmədi bu, nə rəqəm-

dir və nə vaxt veriləcək, verilməyəcək, bunun şərtləri nədir? Əlbəttə, mən hesab edirəm ki, bu, ədalətsiz mövqedir. Çünki Azərbaycan Cənubi Qafqazın ən böyük ölkəsidir həm ərazisi, həm əhalisi, həm də potensialı baxımından. Bu günə qədər Cənubi Qafqaz ölkələrinə belə böyük məbləğdə vəsait verilmirdi. Yeni bu, onu göstərir ki, bu vəsait məhz müharibədən sonra verilir. Yəni, bu vəsaitin verilməsinin səbəbi müharibədir. Əks təqdirdə, 30 il bundan əvvəl verəydilər, niyə məhz indi verirlər? Əgər belədirsə, onda müharibədən ən çox əziyyət çəkən ölkə Azərbaycandır. Azərbaycana bu vəsait verilməlidir. 10 min kvadratkilometr ərazi tamamilə dağıdılıb, erməni vandalları tərəfindən məhv edilib. 100 minlərlə mənə dözənlik və bütün binalar, tarixi binalar, bütün infrastruktur məhv edilib. Amma pulu verirlər Ermənistanla. Ermənistanla bir dağıntı var? Yoxdur. Mina dözəmişik orada? Yox. Bu qədər işğaldan əziyyət çəkən ölkə olub? Yox. Əlbəttə bu, ədalətsizdir".

Əlbəttə, haqlı sualdır, müharibədən ziyan çəkən biz, əraziləri dağıdılan biz, əhalisi didərgin salınan biz, ermənilərin dağıtdıqlarını bərpa edən yenə biz, amma qrantlar, güzəştli kreditlər Ermənistanla verilir. Avropa heçmi bu barədə düşünmədi, heçmi özünə, keçmişinə dəyər vermədi? Azərbaycan həm də Ermənistanı düşünərək, qonşu xalqlarla dostluq mühitini təzələmək, münasibətlərə yeni əhəvala gətirmək, yeni düzən qurmaq iddiası ilə konkret addımlar atır. Bəs, Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvanı blokada saxlayan Ermənistanla bütün kommunikasiya xətlərini açmağı hədəfləyən rəsmi Bakıya qarşı yeni oyunlar quran, "Zəngəzur dəhlizi"ni qarşı planlar cızan Avropanın məqsədi nədir? Yuxarıda dediyimiz kimi, Qarabağ məsələsi artıq hər kəsi yorub, gələcəyini düşündən hər bir erməni Azərbaycanın 44 günlük müharibədə qazandığı qələbəni də, açılacaq "Zəngəzur dəhlizi"ni də, bundan sonra görülməli işləri də təqdir etdiyi bir dövəmdə Avropanın başladığı oyunpozanlıq heç başadüşülən deyil. Qoca Avropanın regionda istədiyi nədir, sülhmü, müharibəmi?

Bizim Avropadan almaq istədiyimiz cavabın sualını Azərbaycan Prezidenti diplomatik dillə verib: "Əlbəttə, biz Avropa İttifaqı ilə növbəti təmaslar əsnasında bu məsələni daim müzakirə edəcəyik, baxacağıq Ermənistanla nə qədər qrant verilirsə ən azı o qədər də bizə verilməlidir. Əgər verilmirsə, qoy desinlər nə üçün? Qoy desinlər ki, bu erməniperəstlikdir, qoy açıq desinlər, mən açıq söhbətin tərəfdarıyam".

Bu gün regionda oynanmış daşlar təzədən yerinə oturduldu, yeni yanaşmalar, yeni münasibətlər formalaşır. Qarabağda yeni ruh gəlib, hər yerdə quruculuq işləri aparılır, erməni vandalizminin izləri silinir, yeni hava limanları, müasir kənd və qəsəbələr salınır, sənaye və kənd təsərrüfatı obyektləri inşa edilir, yollar çəkilir. Bir sözlə 30 il bundan əvvəl Qarabağda söndürülmüş həyata yenidən can verilir. Amma erməni revanşistlərinə dəstək olan Fransa, Kanada və digər Avropa ölkələri, beynəlxalq qurumlar bundan çox narahat görünürlər. Başa düşmək olmur, onlar "Zəngəzur dəhlizi"ndən niyə bu qədər qorxurlar ki...

Jerom Lamber: Qarabağ müharibəsinin əsas səbəblərindən biri Minsk qrupunun diplomatik uğursuzluğudur

Fransanın "La Croix" portalında deputat Jerom Lamberin "Fransa Ermənistan və Azərbaycan arasında yaxınlaşmanın xidmətində olan təbii vasitəçidir" adlı məqaləsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, məqalədə beynəlxalq vasitəçi kimi neytral və balanslaşdırılmış mövqeyini saxlamamış Fransaya öz yanaşmasına yenidən nəzərə salması məsləhət görülür.

"Mötədil və pragmatik təbiətli Paşinyan yeganə baxışı Türkiyəyə qarşı əbədi iddialar irəli sürməklə millətini təcrid etmək olan "ultra"çılarına yenidən güzəşt etmək məcburiyyətində qaldı. Ermənistan indi yolayrıcındadır. Ölkə uzun illərdir onu məhvə aparan təcrid olma tarixi proqramını davam etdirəcək, yoxsa sülh və barış yolunu tutacaq?", - deyə müəllif Ermənistanın uzun illərdir səhv yolda olduğunu göstərib.

Davamlı sülhə toxunan fransız millət vəkili belə bir vəziyyətdə Fransanın üzərinə

mühüm vəzifə düşdüyünü yazıb. Ölkəsinin Qarabağın erməni hərbciləri tərəfindən işğalının sülh yolu ilə həlli həvələ edilməmiş Minsk qrupunun üç həmsədrindən biri olduğunu xatırladı.

Ötən il Azərbaycanın suverenliyinin bərpası ilə nəticələnmiş iki qonşu ölkə arasındakı müharibənin əsas səbəblərindən birinin Minsk qrupunun diplomatik uğursuzluğunun olduğunu diqqətə çatdırıb. Davamlı sülhün əldə olunmadığını və Fransanın bu istiqamətdə hərəkət etmək imkanına malik olduğunu deyib.

Bildirib ki, son illər və aylarda Fransa ərazisində yaxşı təşkilatlanmış erməni lobbisi və diasporunun səyləri nəticəsində Minsk qrupunun həmsədrlərindən olan bu ölkə qərəzsiz vasitəçisi rolunu yerinə yetirməkdə zəifləyib. ABŞ neytral və balanslaşdırılmış gündəliyini davam etdirərək Ermənistanı Qarabağın işğalının faciəvi mirası olan minlərlə geniş ərazilərin xəritəsinə verməyə razı salıb.

Ermənistan iqtisadiyyatının iflic olduğunu yazan J.Lamber onun 4 beynəlxalq

sərhəddindən 3-nün -Türkiyə, Azərbaycan və hətta qonşu xristian Gürcüstanla olan sərhədlərinin ticarətə bağlı olduğunu diqqətə çatdırıb. Yalnız İranla olan 4-cü sərhəddinin açıq olduğunu bildirib.

Vurğulayıb ki, Cənubi Qafqazda vəziyyəti normallaşdırmaq, sərhədlərini açmaq və mühüm nəqliyyat əlaqələrinin bərpa edilməsinin vaxtı çatıb.

Azərbaycan iqtisadiyyatından söz açan fransız deputat erməni işğalından azad edilmiş ərazilərin bərpasında fransız şirkətlərinin iştirakından da yazıb.

"Bu günə qədər Ermənistan qonşularına mənfi və ya ən yaxşı halda ikibaşlı siqnal göndərib. Ermənistanı düşdüyü təcrid vəziyyətdən çıxmağa təşviq etmək Fransanın marağındadır. Bölgənin potensialını açmaq üçün İrəvanda və Parisə qulaq asır. Siyasi, diplomatik və iqtisadi kanalları ilə Parisin səsinə eşitdirmə vaxtı çatıb", - deyə J.Lamber ölkəsinin siyasi rəhbərliyini mövqeyinə yenidən nəzər salmağa çağırır.

Yemiş-qarpızını dərib sata bilməyən erməninin təzminat davası...

...Gərək ki, həya haqqında deyilən bu kəlam imam kəlamı olmalıdır. Buyurur ki, dünyada həyanın iki növü var: ağıl həyasıdır ki, insanı yanlış danışmaqdan, pis əməl törətməkdən saxlayar və bir də cahilcəsinə həyadır ki, insanı təkamüldən saxlayır.

"...Biz bu gün bütün firsətlərdən istifadə etməliyik, ümitsiz və ardıcıl addımlar atmadan "pozulmuş hüquqlarımızın" bərpasına nail olmalıyıq. Cəzasız qaldıqda, ciddi pozuntuların təkrarlanması təhlükəsi daha real olur".

Deyim ki, bu sözləri ermənilərin ombudsmanı Arman Tatoyan ötən gün Syunik bölgəsində başına toplaşan bir dəstə erməni arvadları ilə danışarkən deyib. Hazırda həmin bölgədə "kişi qıtlığı" yaranıb deyə, Tatoyan erməni arvadları

na "heç nədən qorxmamağı" tövsiyə edib.

Erməni arvadlarının yanında özünü əsl səlahiyyətli kimi göstərməyə çalışsan "insan hüquqları müdafiəçisi" Azərbaycan hakimiyyətinin Ermənistanın sərhəd icmaları sakinlərinin hüquqlarını pozduğuna görə, "cavabdeh olmalıdır" deyərək, rəsmi Bakını erməni fermerlərinə dəymiş ziyanı ödəməyə çağırır (Deyəsən, doğrudan da, dünyanın axırı yaxınlaşır).

Sən demə, sərhəddə Azərbaycan Ordusunun əsgərlərini görəndə Syunikin David-Bek kəndinin erməni

"Rusiya tərəfi Cənubi Qafqazdakı proseslərdən faydalanmaq istəyirsə, Azərbaycanın yanında yer almalıdır"

Biz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rusiyalı həmkarı Vladimir Putinlə Moskvada görüşünün nəticələrini yaxın müddətdə görəcəyik. Qarabağda, ümumilikdə Azərbaycan və Ermənistan sərhədində sakitliyin olması, atəş səslerinin dayanması onu göstərir ki, rəsmi Moskva və Bakı arasında anlaşılmazlıq çox güman öz həllini tapıb. Təbii ki, Azərbaycanla Ermənistan arasında yeni münasibətlərin əsasının qoyulması, delimitasiya və demarkasiya ilə birgə bütün nəqliyyat xətlərinin, eyni zamanda, Zəngəzur dəhlizinin açılması yaxın zamanda reallaşsın bilər.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Bakı Politoloqlar Klubunun rəhbəri politoloq Zaur Məmmədov söyləyib.

Politoloq qeyd edib ki, Zəngəzur dəhlizinin daha tez açılması hazırda beynəlxalq müstəvidə ən çox danışılan məsələlərdən biridir. 2020-ci il 10 noyabr razılaşmasında bəzi müddəalar Ermənistan tərəfindən hələ də yerinə yetirilməyib. Moskva görüşündə bu məsələlərin də qaldırıldığı ehtimalları kifayət qədər yüksəkdir. Azərbaycanı narahat edən bəzi məsələlər var ki, müəyyən geosiyasi qüvvələrin, global güclərin Cənubi Qafqazdakı proseslərə müdaxilə etmək, Qarabağın dağlıq hissəsində təxribat yaratmaq istəyi məhz onlarla bağlıdır. Böyük ehtimalla Moskva görüşündə bu məsələlər müzakirə edilib. Rusiya tərəfi də başa düşməlidir ki, Cənubi Qafqazda gedən proseslərdən faydalanmaq istəyirsə, işğalçı Ermənistanın yanında yox, məhz Azərbaycanın yanında yer almalıdır. Rusiya ədalət və beynəlxalq hüququn yanında yer alan Azərbaycanla bir

olarsa, bölgədəki iqtisadi-siyasi maraqlarını tamamilə geniş şəkildə reallaşdırma bilər.

Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişelin Azərbaycana səfəri barədə də danışan Zaur Məmmədov deyib: "Avropa İttifaqı dünya siyasətində vacib beynəlxalq qurum kimi tanınır. Təbii ki, Avropa İttifaqının müxtəlif məsələlərlə bağlı rəy və bəyanatları kifayət qədər ciddi status daşıyır. Rəsmi Bakı ilə Brüssel arasında münasibətlərə gəldikdə, Azərbaycan və Avropa İttifaqı "Şərq tərəfdaşlığı" proqramı çərçivəsində müxtəlif sahələrdə bir-biri ilə sıx şəkildə təmasdadır. Hazırda Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında yeni sənədin imzalanmasına dair müzakirələr davam edir. Azərbaycan Avropa İttifaqı üçün digər "Şərq tərəfdaşlığı" ölkələrindən bir qədər fərqli xüsusi status daşıyır.

Şarl Mişelin Bakıya səfəri də onun Qafqaz turnesi çərçivəsində baş tutdu. Bu səfər çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə görüşə qədər və görüşdən sonra onun təəssüratlarında Qarabağla, ümumilikdə bölgə ilə bağlı baxış bucağında fərqliliklər hiss olundu. Bu onun mətbuat konfransındakı çıxışında da özünü göstərdi. O, İrəvanda Qarabağın statusu ilə bağlı danışsa da, Azərbaycanda bunu etmədi.

sakini, Vardenisin kəndindən olan digər bir sakinlə qaçıb Tatyana şikayətçi düşüblər. Şikayətləri də budur ki, bağ-bostan əkməmişdik, indi də Azərbaycan əsgərlərinin uzaqdan bizim tərəfə boylanmalar bizi qorxudur deyə, bostandakı yemiş-qarpızı yığa bilmirik. Yemiş-qarpız da tağda qalır zay olub gedir. Ona görə də, yetişdirib yığa bilmədiyimiz yemiş-qarpıza görə təzminat istəyirik.

Kimdən? Təbii ki, Tatyana bu təzminatın ödənilməsinə Azərbaycanı istəyir. Niyə? "...çünki Azərbaycan hakimiyyəti təhlükəsizlik üçün ciddi bir təhdidlə yanaşı, ermənilərin gündəlik və "dinc həyatını pozub", onların ailələrini dolandırmaq üçün gəlir əldə etmək imkanlarından məhrum edib və buna görə də təzminat ödəməlidir".

Səbəb? Yemiş-qarpız yetişdirib, indi dərib satmağa qorxan iki erməni ailəsi aç yaddığına görə... başqa səbəb: Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin erməni sərhədlərindəki "qanunsuz mövcudluğu"... Bu da sizə ikinci səbəb. Hələ istəsəniz, sizə əlavə erməni səbəbləri də gətirə bilərik.

...Mən burada bir haşiyə çıxıb, ermənilərə yalan vədlər vermək üzrə "böyük

mütəxəssis" kimi tanınan və bununla da ermənilər arasında "nüfuz qazanmaq istəyən" Arman Tatyana Azərbaycan mediasında yer alan yazıdan bir parçanı xatırladacam:

"...Ağdamın işğaldan azad edilmiş ərazilərinə doğru uzanan yolboyu bir neçə şey diqqəti cəlb edir: dağıntılar və mina xəbərdarlığı edən lövhəciklər, daha sonra neytral zona arxada qalır və ucsuz-bucaqsız çöllük başlayır. ...Bu çöllükdə sıralanan dirəklər buraların nə vaxtsa üzüm bağları olduğundan xəbər verir".

Gərək ki, Arman Tatyana bilməmiş olmaz: həmmən üzüm bağlarını bir vaxtlar talayıb aparıb və indi 5-6 yemiş-qarpıza görə təzminat "tələb edən" ermənilər olublar. Əslində, belə vəhşiliklər təkə Ağ-

damda törədilməyib. Azərbaycanın işğaldan azad edilən əksər ərazilərdə erməni vəhşiliyinin izləri hələ də qalmaqdadır. Amma Azərbaycan bütün bu ərazilərdəki dağıntıları bərpa edəcək, Ağdamda yeni üzümlüklər salacaq, amma heç bir dövlətdən təzminat almadan. Təbii ki, Ermənistanın bu siyahıda adı belə çəkilməz. Çünki təzminat, ianə ilə dolanan birinin əlindəkilərini almağa cəhd, bizlərdə günah sayılır.

...Gərək ki, yazının əvvəlində mən həya ilə bağlı imam kəlamından nümunə gətirmişdim. İndi siz erməni Arman Tatyana dünyada mövcud olan həyanın iki növündən hansında qərar tutduğunu ayırd etməkdə elə də çətinlik cəkməsiniz.

Ağasaf Babayev

Ermənistan ölümü deyil, olumu seçdi?

Bu addım, bu qərar Ermənistan dövləti və xalqı üçün birdəfəlik ölüm fərmanı kimi yazılar

Lakin indi onlar anlamağa başlayıblar ki, başqa çıxış yolu yoxdur. Yeni daha dəqiq desək, Ermənistanın yaxın gələcəyi məhz bu vəziyyətlərini müvəqqəti icra edənlərdən asılıdır. Beləliklə, Cənubi Qafqazda erməni dövlətçiliyinin və xalqının xilas üçün başqa yolu yoxdur.

Doğrudur, 44 günlük müharibənin nəticələrini güc yolu ilə dəyişmək cəhdi mövcud ola bilər, amma bu addım, bu qərar Ermənistan dövləti və xalqı üçün birdəfəlik ölüm fərmanı kimi yazılar. Ona görə də ümid edək ki, Ermənistan hakimiyyətinin bütün vəzifələrini müvəqqəti icra edənləri payız ayına qədər Azərbaycanla ümumi,

böyük sülh müqaviləsini imzalayacaq.

İrəvan Bakı tərəfindən irəli sürülən şərtlər müqabilində sülhə hazır olmağa başlayır.

Ermənistanın baş naziri vəzifəsini müvəqqəti icra edən Nikol Paşinyanın yavaş-yavaş, tədricən həmin istiqamətdə siqnallar verməsi də belə mümkün ehtimalları ortaya qoyur ki, İrəvan Bakı tərəfindən irəli sürülən şərtlər müqabilində sülhə hazır olmağa başlayır.

Xüsusilə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu məsələdə daha artıq səbrli olmaq mümkünüyünün azalması ətrafında verdiyi sərt bəyanatları fonunda həmin məsələ daha açıq görünməyə başlayıb. Nəticədə İrəvan "olum, ya ölüm" arasındakı seçimi mütləq etməlidir və artıq etməyə başlayıb. Əlbəttə ki, ölümü deyil, olumu seçib.

Rövşən RƏSULOV

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bu məsələdə daha artıq səbrli olmaq mümkünüyünün azalması ətrafında verdiyi sərt bəyanatları fonunda bu realıq daha açıq görünməyə başlayıb

Bu gün Ermənistan hökuməti hələ də "vəzifəsini müvəqqəti icra edənlər"dən ibarətdir. Demək olar ki, baş nazirdən tutmuş nazirlər kabinetinin bütün səlahiyyətləri bütünlüklə vəzifələrini müvəqqəti

icra edənlərdir. Məsələn, baş nazir vəzifəsini müvəqqəti icra edən, XİN-nin vəzifəsini müvəqqəti icra edən başçısı, vəzifəsini müvəqqəti icra edən müdafiə naziri. Məhz vəzifəsini müvəqqəti icra

etmək amili o deməkdir ki, onların heç bir baş verən hadisələr fonunda və cərəyan edən proseslərdən çıxan nəticələrə görə məsuliyyəti üzərlərinə götürmək istəmərlər.

Qərb niyə Rusiyanı sevmir?

- LAVROV İZAH ETDİ

Rusiyanın maraqlarını, onları başa düşdüyü şəkildə qoruması qəribə deyil, eyni zamanda, ölkənin həmişə əməkdaşlıq qapıları açıqdır. SİA RİA Novostiya istinadən xəbər verir ki, bu sözləri Rusiyanın xarici işlər naziri Sergey Lavrov "Rusiyanın Xarici Siyasəti: uğurlar, çağırışlar, tapşırıqlar və perspektivlər" adlı veb-seminarda deyib.

"Biz heç vaxt özümüzü heç kimdən təcrüd etmərik, ancaq bizi sevmədiklərinə alışmalıyıq. Bu, təəssüf ki, insan fəaliyyətinin müxtəlif sahələrində özünü göstərir. Sovetlər İttifaqının dağılmasından və Rusiya Federasiyasının ilk illərindən sonra, indi mövcud olduğu mənada bütün illüziyalar dağıdılıb", deyər Lavrov bildirib.

Nazir ölkənin öz tarixinə və ləyaqətinə, eləcə də onları gücləndirmək üçün mənbələrə sahib olduğunu vurğuladı.

"Bu qıvcıq ona görədir ki, Rusiya ümidlərini doğrultmadı və müstəqil bir mövqe tutdu, xüsusən də Qərb hər kəsə dikte etmək istədiyi, hamı ilə danışıqlar aparmayacağı zaman. Amma, təəssüf ki, bu özünü göstərməyə hələ davam edəcəkdir", deyər Lavrov əlavə edib.

O, Qərbin bu xəttinin NATO və Avropa Birliyinin zirvə görüşləri və toplantılarında

açıq şəkildə özünü göstərdiyini qeyd edib və bildirdi ki, diplomatik xidmətin rəhbəri olaraq, hər yerdə Rusiya düşmən və vahid cəbhə götürmək lazım olduğu bir təhlükə hesab olunur.

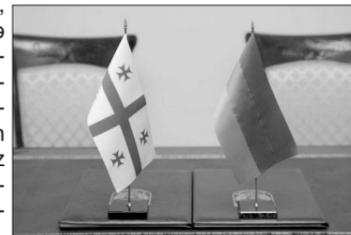
Xatırladaq ki, Moskva ilə Qərb ölkələri arasında münasibətlər Ukraynadakı çevrilişdən, Kırımın geri qaytarılmasından və Donbasdakı qarşıdurmanın başlamasından sonra pisləşib. Avropa ölkələri və ABŞ Kremli müdaxilə etməkdə günahlandırılıb və ona qarşı sanksiyalar tətbiq edib, Rusiya isə güzgü kimi bir reaksiya verib. Eyni zamanda, ölkənin səlahiyyətliləri dəfələrlə bu cür hərəkətlərin əks nəticə verdiyini bildirdiklərini və Ukraynanın cənub-şərqdəki vətəndaş qarşıdurmasında iştirak etmədiklərini vurğulayıblar.

İnam Hacıyev

Regional bazarda Ermənistan və Gürcüstan niyə yoxdur?

"Azərbaycan, İran, Türkiyə və Rusiya regional bazar yaradılması istiqamətində işlər aparırlar". Məsələyə münasibət bildiren iqtisadçı ekspert Eldəniz Əmirov SİA-ya açıqlamasında deyib ki, regional bazanın yaradılması üçün İran tərəfi daha təşəbbüskardır və bu başa düşüləndir.

"Burada ixrac potensialını reallaşdırmaq fürsətləri qazanacağı düşünür. Çünki bu adi cəkilən ölkələr arasında o ölkələr daha çox bu regional bazardan fayda götürəcəkdir ki, onların istehsal-ixrac (qeyri-neft) potensialı daha geniş olsun. Məsələyə bu kontekstdən yanaşdıqda bunun İran və Türkiyə faydaları daha çoxdur", deyən ekspert əlavə edib ki, perspektivdə isə Türkiyə İrəvanı da üstələyərək bu regional bazanın iştirakçıları arasında şeksiz lider ola bilər: "Türkiyə iqtisadiyyatının mövcud potensialı buna imkan verir. Ümumiyyətlə, bura ixracda çətinlik çəkənlər üçün daha yararlı ola bilər. Gürcüstan və Ermənistan niyə bu layihədə yoxdur? - deyər sual olunarsa, cavablar fərqlidir. Ermənistanı biz istəmirik, Gürcüstan isə özü istəmir. Ermənistanı ona görə ki, nə qədər ki sülh müqaviləsi imzalamayıb, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü rəsmi qay-

dada tanıdığını bəyan etməyib, Azərbaycan onun bütün layihələrdən kənar saxlayır. Gürcüstanda isə vəziyyət bir az başqa cürdür. Regional bazanın yaradılmasını istəyən bütün ölkələr çox güman ki Gürcüstanın burada görmək istər. Lakin Gürcüstan özü bu bazara o qədər də meyilli deyil. Avropaya istiqamət alan bu ölkənin hazırkı iqtisadi fəaliyyət coğrafiyasında yer alması onun iqtisadi və siyasi maraqlarına ziddir. Rusiyaya gəldikdə isə bütün məkanlarda, hətta mədəniyyət mərkəzində və tədbirlərdə belə az qala bu ölkənin daha çox hərbi-siyasi yanaşma tərzi sərgilədiyini nəzərə alsaq, bu regional bazar fəlsəfəsinə də onun öz prizmasında yanaşacağı gözlənilir".

Iqtisadçı vurğulayıb ki, Azərbaycanın bu regional bazardan ala biləcəyi faydalara gəldikdə isə hazırkı dövərdə bunun digərləri kimi olmasa da müəyyən istiqamətlərdə faydalarının olacağını qeyd etmək olar: "Qeyd etdiyim kimi ixrac mallarını daha çox reallaşdırmaq fürsəti o ölkələrdə olur ki, onların ixrac potensialı var, amma bazarla bağlı problemlər yaşayırlar.

Bu baxımdan İran və Türkiyə bu regional bazanın üstünlüklərindən daha çox faydalanan ölkələr olsa da, Azərbaycan da müəyyən ixrac məhsullarını bu bazarda daha rahat və sərfəli şərtlərə realizə edə bilər. Bundan əlavə olaraq, ixrac yönümlü istehsal və emal sahələrinin yaradılması üçün də Azərbaycan üçün əlavə fürsətlər yarada bilər. Amma bir şərtlə ki, bu stimullaşdırıcı situasiya zamanında qiymətləndirilib istifadə edilsin. Yüksək dəyər tutumlu məhsullar istehsalının ciddi əsası qoyulsun. Əgər biz bu bazarda yenə də alıcı olacağıqsa, təklif yox, tələb edən tərəf olacağıqsa, bunun faydasından uzun danışımağa dəyməz. Bütün tərəfdaş ölkələrin ümumi faydalanaacağı digər bir üstünlük isə burada fərqli ödəniş sistemləri tətbiq etməklə region xaricinə valyuta axınının nisbətən əngəllənməsi ola bilər. Çünki bu regional bazanın tərəfdaşlarının hər birini birləşdirən ən böyük oxşar xüsusiyyət onların hər birinin milli valyutasının ciddi təzyiç altında olması, real mənada dəyər itirilməsidir. Düzdür, bu regional bazar bu təzyiç qarşısını ala bilməz. Amma əlverişli yeni ödəniş sistemləri yaratmaqla nisbi mənada xaricə valyuta axınını az da olsa əngəlləmiş olar. Digər bir ümumi dividend isə bu bazanın bölgənin stabilinə (nisbi) xidmət etməsidir".

Şəhid ailələri və qazilərə qayğı dövlət siyasətinin əsas prioritetidir

SEYFƏDDİN ƏLİYEV,
YAP Masallı rayon təşkilatının sədri

məz, heç bir qüvvə bizi haqq yolumuzdan döndərə bilməz. Bu tarixi missiyanı siz icra etmisiniz - Azərbaycan əsgəri,

rəcə ki, işğaldan azad edilmiş torpaqlara yenidən həyat qaytararaq, məcburi köçkünlərimizi o yerlərə maksimum qısa müddət ərzində qaytararaq. Qarabağ bölgəsi, gözəl tarixi diyarımız sanki yenidən doğulacaq, yenidən canlanacaq, dirçələcək. Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi və ən gözəl güşələrindən biri olan Qarabağ əsl cənnət məkanına çevriləcəkdir".

Hər bir azərbaycanlının Prezidenti olmaq...

Müharibə zəfərlə başa çatandan sonra Ali Baş Komandanımızın ilk növbədə yaralı hərbiçilərimizlə görüşməsi onlara yüksək hörmət və ehtiramın, qayğının nümunəsidir. Bax, budur əsl siyasət, hər bir azərbaycanlının Prezidenti olmaq.

Prezident İlham Əliyevin iyulun 14-də Xocasən qəsəbəsində şəhid ailələri və müharibə əlillərinə mənzillərin və avtomobillərin təqdim edilməsi mərasimində iştirak etməsi qeyd olunan kateqoriyaya aid vətəndaşlara dövlətin xüsusi diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir. Azərbaycan sosial

Son 30 ildə olduğu kimi, Vətən müharibəsindən sonra da Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda canlarını feda etmiş şəhidlərimizin ailələrinə, qazilərə habelə Vətən müharibəsi iştirakçılarına xüsusi diqqət və davamlı qayğı göstərilir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən bu istiqamətdə imzalanan Fərman və Sərəncamlar, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə mərhəmətli qayğısı çoxsaylı ailələrə böyük sevinc bəxş etməklə

yönlü siyasət yürüdükdən dövlət olmaqla, regionda sülhün qarantıdır və yeni müharibənin olmasını istəmir. Dövlət başçısı şəhid ailələri və müharibə əlilləri üçün yeni salınmış 810 mənzildən ibarət böyük yaşayış kompleksinin təqdimat mərasimində çıxışı zamanı da bildirmişdir ki, bu kateqoriyadan olan insanlara dövlət tərəfindən daim böyük diqqət göstərilir, sözdə yox, əməldə: "Bunu tədiqləyən rəqəmlər özlüyündə bunun göstəricisidir. Çünki son illər ərzində bu sahədə çox böyük işlər görülmüşdür. Bu kompleks də nəzərə alınmaqla, 10 min şəhid ailəsi və müharibə əlili dövlət tərəfindən mənzillərlə, fərdi evlərlə təmin olunub və bu proses davam edir. Keçən il, 2020-ci ildə biz bu istiqamətdə ən böyük göstəriciyə nail olduq - 1572 şəhid ailəsi və Qarabağ qazisi evlərlə, mənzillərlə təmin olunmuşdur. Elə keçən il mən demişdim ki, 2021-ci ildə biz öz vətəndaşlarımızı daha böyük sayda evlərlə, mənzillərlə təmin etməliyik və bu gün bunun nəticələrini görürük. Bu il 3 minədək şəhid ailəsi, müharibə əlili evlərlə, mənzillərlə təmin ediləcək və bu yaşayış kompleksini də nəzərə almaq şərti ilə artıq bu kateqoriyadan olan 1300-dən çox ailə mənzillərlə təmin olu-

yanaşı, hamılıqla təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirilir. Elə bunların nəticəsidir ki, şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə və veteranlarına göstərilən hərtərəfli qayğı nümunəvi xarakter daşıyır.

Bu yerdə qələbəmizin ilk gündən Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev cənablarının hərbiçilərimizə göstərdiyi qayğını 1 sayılı Klinik Tibbi Mərkəzdə müalicə olunan hərbiçilərlə görüşü zamanı bir daha bunun şahidi olduq. Prezident İlham Əliyev hərbiçilərlə görüşü zamanı bildirmişdi: "Biz bir daha gücümüzü göstərdik, xalqımızın birliyini göstərdik. Göstərdik ki, heç bir qüvvə bizim qabağımızda dura bil-

Azərbaycan giziri, Azərbaycan zabitini icra edib".

Dövlət başçısı onu da vurğulayıb ki, "Mən bunu artıq bir neçə dəfə demişəm, bu qələbəni qazanan bizim texniki vasitələr yox, əsgər və zabitlərimizdir. Onlar torpağımızı düşməndən qarış-qarış azad edəcəklər. Qələbəni, bu Zəfəri xalqımıza nəşib etdilər. Ona görə bu qələbənin birinci qəhrəmanı Azərbaycan əsgəridir, Azərbaycan zabitidir və hər kəs bunu bilməlidir. Biz sübut etdik ki, biz böyük xalqıq. Biz sübut etdik ki, biz həmrəylik göstəririk, birlik göstəririk və bu birlik onsuz da cəmiyyətdə var idi. Ancaq bu zəfərdən sonra bu, daha da yüksək səviyyəyə qalxdı. Bu birlik bizə imkan ve-

Şəhidin ailəsi doğum günündə ziyarət edilib

YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov, Suraxanı Rayon İcra Hakimiyyəti başçısının müavini Fuad Cəbrayilov və digər rəsmi şəxslər Yeni Günəşli yaşayış sahəsinin sakini, Vətən Müharibəsi şəhidi, "Vətən uğrunda", "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunmuş əsgər Kazımlı Mürsəl Kamil oğlunun doğum günündə məzarını ziyarət etmiş, ruhuna dualar oxunmuş və onun əziz xatirəsi ehtiramla yad ediblər. SİA-nın verdiyi məlumata görə, ailədə görüş zamanı şəhidlərimizə olan hörmət və ehtiramını bildiren Vüqar Seyidov bildirmişdir ki, bütün şəhidlərimizin əziz xatirəsi hər zaman Azərbaycan xalqının qəlbində yaşayacaq. Dövlət başçımızın şəhid ailələrinin sosial qayğılarına göstərdiyi böyük diqqət bizlər üçün də nümunə təşkil edir. Tək təsəllimiz şəhidlərin qanlarının yerdə qalması və torpaqlarımızın işğaldan azad olunmasıdır. YAP Suraxanı rayon təşkilatının sədri Vüqar Seyidov şəhidimizin əziz xatirəsini bir daha yad edərək təşkilat adından "Anım löhvəsi"ni şəhidin ailəsinə təqdim edib. Göstərilən diqqət və qayğıya görə, şəhidin ailə üzvləri öz dərin minnətdarlıqlarını bildiriblər.

nub. Bununla bərabər, biz uzun illərdir Qarabağ qazilərini fərdi avtomobillərlə də təmin edirik. Bu gün də bir neçə avtomobil təqdim ediləcəkdir və bütövlükdə 7200 avtomobil verilib".

Son 18 illik Prezidentlik fəaliyyəti dövründə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev hər görüşdə sözünü qətiyyətlə deyir. Bildirir ki, İkinci Qarabağ müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. Bu şanlı Qələbə Azərbaycan xalqının tarixində əbədi qalacaq. Bəlkə də tarixdə buna oxşar parlaq və tam qələbə heç vaxt olmamışdır. Biz Qələbə qazanmışıq. Bizim bu gün gündəlikdə duran hər hansı başqa bir məsələmiz yoxdur. Biz öz sərhədlərimizə çıxmışıq, Ermənistan-Azərbaycan sərhədini nəzarətə almışıq. Biz artıq quruculuq işlərinə başlamışıq. Əgər kimse deyirsə ki, münafişə həll olunmayıb, gəlsin desin, bunun həllini necə görür, nə həll olunmayıb?

Əgər dırnaqarası Dağlıq Qarabağın statusundan söhbət gedirsə, mən demişəm, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidi yoxdur. Ümumiyyətlə, bu söz, ifadə işlədilməməlidir. Dağlıq Qarabağ yoxdur, Qarabağ var".

Bəli, budur əsl siyasət, budur hər bir vətəndaşın Prezidenti olmaq!. Və bu gün bu qələbənin qəhrəmanlarına - şəhid və Qarabağ əlillərinə ardıcıl olaraq dövlət başçısının diqqət və qayğısı bir daha onu göstərir ki, şəhid ailələrinə, müharibə əlillərinə gündəlik diqqət və qayğı dövlətin ali məqsədidir. Bir sözlə, müharibə veteranlarına və şəhid ailələrinə qayğı ölkəmizdə dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Dövlət başçımız bu istiqamətdə ardıcıl tədbirlər həyata keçirməkdə davam edir. Əminik ki, müstəqil Azərbaycan yaşadığıca bu addımlar davam edəcək.

Etibarlı tərəfdaşlıq, müttəfiqlik münasibətinə söykənən münasibətlər - Azərbaycan-Rusiya

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiyaya işgüzar səfəri, görüşdə ikitərəfli münasibətlərin, regional məsələlərin, iki ölkənin iqtisadi əlaqələrinin bu günü və perspektivləri, pandemiya ilə mübarizə məsələlərinin müzakirəsi bir daha hər iki dövlət liderlərinin ortaq mövqedən çıxış etdiyinin təsdiqidir. Xüsusilə də, səfər çərçivəsində bir neçə dəfə postmünaqişə ifadəsinin təkrarlanmasıdır ki, yeni münaqişənin bitdiyi və bundan sonra yalnız regionda sülhün, əmin-amanlığın təmin olunması istiqamətində addımların atılacağı mesajını verir.

Digər mühüm amil isə, Rusiya prezidenti Vladimir Putin tərəfindən hər zaman olduğu kimi bu dəfə də "Dağlıq Qarabağ" ifadəsinin səsləndirilməməsidir. Yeni məlum olduğu kimi, Azərbaycanın inzibati ərazi bölgüsündə belə bir subyekt yoxdur və şübhəsiz ki, bu da Rusiya prezidenti tərəfindən Azərbaycanın mövcud inzibati ərazi subyektlərinə, mövcud sərhədlərinə saygısını, həmçinin də bundan sonrakı proseslərin məhz postmünaqişə amili üzərindən həyata keçirəcəyini təsdiqləyir. Bu isə onu göstərir ki, hər iki ölkənin regional, təhlükəsizlik və digər məsələlər üzrə mövqeləri üst-üstə düşür.

Bu gün şərtləri qaliblər dikte edir

Prezident İlham Əliyev çıxışlarında, müsahibələrində, görüşlərində dəfələrlə və qətiyyətlə bildirir ki, Qarabağ münaqişəsi keçmişdə qaldı: "Mən dəfələrlə bildirmişdim ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi həll olunub, Azərbaycan bunu həll edib və 30 ilə yaxın kağız üzərində olan qətnamələri yerinə yetirib və artıq münaqişə tarixdə qalıbdır".

Bəli, Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsini təkbaşına həll

edib, həm döyüş meydanında və ondan sonra masa arxasında. Döyüş meydanında qazanılmış Qələbə düşməni məcbur etdi ki, ağ bayraq qaldırsın və təslim olsun, kapitulyasiya aktına imza atsın. Noyabrın 10-da imzalanmış sənəd məhz Ermənistanın kapitulyasiya aktıdır. Və dəfələrlə dövlətimizin başçısı vurğulayıb ki, Azərbaycan ərazisində Dağlıq Qarabağ adlı ərazi vahidi yoxdur: "Münaqişə öz həllini tapıb və hesab edirəm ki, bu məsələyə qayıtmaq əbəsdir. Hər halda müharibədən sonra keçən dövr ərzində bunu göstərdik. Birincisi, əgər kimsə hesab edir ki, "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi" həll olunmayıb, bu, onun öz problemdir. İkincisi, bu, çox təhlükəli yanaşmadır. Əgər bu münaqişə həll olunmayıbsa, onda bu münaqişənin həlli necə olmalıdır? O deməkdir ki, noyabrın 10-da imzalanmış Bəyanat qüvvəsini itirib? Yeni, mən bunu belə başa düşə bilərəm".

Belə bir ifadədə də var: "Tarixi həqiqətləri inkar etdikdə, reallıq hissi itirilir". Bu, həqiqətdən də belədir. Və görüş zamanı verilən mesajlar bir daha onu göstərir ki, münaqişə sonrası proseslər ənənəvi qaydada aparılacaq. Yeni 10 noyabr razılaşmasına alternativ hər hansı bir yol

yoxdur. Bu baxımdan, Ermənistan tərəfindən atılan tənqidçi addımlar ümumi prosesin tənzimlənməsinə təsir göstərə bilməz. Çünki bu gün şərtləri qaliblər dikte edir.

Dövlətimizin başçısı ən əsas məqam olan hərbi əməliyyatlardan sonrakı təmaslar barədə bildirdi ki, "Əlbəttə, regionda münaqişədən sonrakı vəziyyət mövzusu da var. Bu məsələyə daimi diqqətinizə, çox vacib və həssas məsələlərin həllində şəxsən iştirakınıza görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istərdim. Biz Sizinlə daim əlaqə saxlayırıq. Hərbi əməliyyatlar başa çatandan sonra öten səkkiz ay ərzində, zənnimcə, yanvar ayında Moskvada şəxsən görüşümüz və telefon söhbətlərimiz vəziyyətin sabitləşdirilməsi işində çox mühüm rol oynayıb. Biz qətiyyətlə münaqişədən sonrakı dövrün maksimum ağrısız keçməsi əzmindəyik. Düşünürəm ki, ümumi səylərimizlə buna nail olacağıq".

Yeni bu, o deməkdir ki, Vladimir Putin Nikol Paşinyana imzaladığı bəyanatların yerinə yetirilməsini təmin etməlidir. Və dövlət başçımızın bu abzasda bir neçə dəfə "münaqişədən sonrakı dövr" ifadəsini işlətməklə bildirmək istəyir ki, Azərbaycan üçün münaqişədən sonrakı dövr sülh sazişinin imzalanması, Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün tanınması, sərhədlərin müəyyənləşməsi və Qarabağdakı fəaliyyətimizin davamı deməkdir.

Bu uğurlar Qalib liderimiz Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli, diplomatik "Dəmir siyasət" zirvəsinin uğurudur

Göründüyü kimi, bütün bunlar qalib liderimiz Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin qətiyyətli, diplomatik "Dəmir siyasət" zirvəsinin

uğurudur.

Ancaq Nikol Paşinyan küçə dalğasında hakimiyətə gəlməklə düşünür ki, hər yerdə hər sözü danışa bilər. Ona görə də bəzən özünü unudur, hədləri aşır və boyundan yüksək bəyanatlar verir. Belə bəyanatlardan birini də bu yaxınlarda vermişdi: "Qarabağ Ermənistanıdır. Nöqtə". Bunun cavabı verilməliydimi? Təbii ki, artığıyla verilməliyi və dəfələrlə verildi -- Prezident İlham Əliyev bu cavabı verdi. Göründüyü kimi, anlamayı anlatmaq olmur. Ermənistan baş nazirinin gerçəklik hissindən uzaq açıqlamasına toxunan Prezident İlham Əliyev özünəməxsus qətiyyətlə belə demişdir: "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi!" Prezidentin məhz "nida" sözünü ayrıca vurğulaması hər kəsin, o cümlədən bölgəmizin əsas söz sahibi olan Rusiya Prezidentinin diqqətindən yayınmadı. İlham Əliyev Ermənistan baş nazirinin məsuliyyətsiz açıqlamasına bu üsulla və məhz bu məkanda cavab verməklə, əslində, sadəcə Nikol Paşinyana deyil, ona açıq və ya gizli şəkildə himayədarlıq edənlərə də ismaric vermiş oldu. Prezident İlham Əliyevin bu qətiyyətli bəyanatı fonunda Rusiya xarici işlər naziri Sergey Lavrovun da Ermənistanı - Nikol Paşinyanı üzəcək açıqlaması diqqətimizdən qaçmamalıdır. Ənənəvi olaraq Ermənistan meyilli birisi kimi tanınan Sergey Lavrovun belə dil gəlib Nikol Paşinyanı üzəcək münasibət sərgilməsi erməni baş nazirin hətta ölkəsinin dostlarını belə pis vəziyyətdə qoyan açıqlama verəcək qədər təcürbəsiz olmasının bariz örnəyidir.

Bu yerdə rusiyalı hərbi ekspert

ZƏRİFƏ QULİYEVA,
YAP üzvü, "Modern ailə və inkişaf" İctimai Birliyinin sədri

İqor Korotçenkonun görüşlə bağlı liqor Korotçenkonun görüşlə bağlı fikrini demək istərdim. Rusiyalı hərbi ekspert İqor Korotçenko deyir: "Putin İlham Əliyevlə görüşəndə bərabər strateji tərəfdaş kimi danışıq. Paşinyana isə daim bir şey qoparmaq istəyən müftəxor kimi baxır. Məhz bütün fərq də, qoyulan hörmət də bundan ibarətdir".

Bu fərqi Rusiya prezidenti Putin sonda Azərbaycan Prezidentinə Qarabağ məsələsinin həllində göstərdiyi kompromis mövqeyə görə minnətdarlığını bildirməsi oldu. Dövlətimizin başçısının dediyi kimi: "Ötən səkkiz ay ərzində, zənnimcə, yanvar ayında Moskvada şəxsən görüşümüz və telefon söhbətlərimiz vəziyyətin sabitləşdirilməsi işində çox mühüm rol oynayıb. Biz qətiyyətlə münaqişədən sonrakı dövrün maksimum ağrısız keçməsi əzmindəyik. Düşünürəm ki, ümumi səylərimizlə buna nail olacağıq".

Bir sözlə, Azərbaycan - Rusiya arasında etibarlı tərəfdaşlıq, müttəfiqlik münasibətinə söykənən münasibətlər qarşdakı dövrdə daha da inkişaf vəd edir. Və Moskva səfəri zamanı verilən bəyanatlar regionda davamlı sabitlik, təhlükəsizlik, inkişaf meyillərinə ciddi töhfə verəcək.

"Azərbaycan Aİ ilə regional əməkdaşlıqda maraqlıdır"

"Bu gün Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasında əlaqələr yüksək səviyyədədir". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Ceyhun Məmmədov deyib. Deputatın sözlərinə görə, Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə bir çox sahələrdə o cümlədən, enerji təhlükəsizliyi sahəsində sıx əməkdaşlıq edir: "Burada xüsusilə Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin tamamlanması qeyd olunmalıdır. Ötən ilin sonuncu günündə həqiqətdən də tarixi əhəmiyyət kəsb edən hadisə baş verdi. Cənub Qaz Dəhlizinin sonuncu - dördüncü seqmenti olan Trans-Adriatik kəməri artıq istismara verildi.

Yanvarın 1-dən bu günədək Azərbaycandan Avropa İttifaqına üzv dövlətlərə, xüsusilə İtaliya, Yunanistan və Bolqarıstana 3 milyard kubmetrdən çox təbii qaz ixrac olunub. Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan

digər sahələrdə də sıx əməkdaşlıq edirlər. Avropa İttifaqının sərhədlərin delimitasiyasına kömək

lik göstərməyə hazır olması bu baxımdan xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Bir sıra öhdəlikləri öz üzərinə götürməsi Azərbaycanın məsuliyyətli dövlət olmasından xəbər verir. Avropa İttifaqı müxtəlif məsələlər üzrə irəliləyişə nail olmaq üçün səyləri dəstəkləməyə, sərhədlərin delimitasiyası məsələsində yaxından iştirak etməyə hazırdır. Azərbaycan Avropa İttifaqı ilə regional əməkdaşlıq söylərində də iştirakda maraqlıdır.

Azərbaycan 44 günlük müharibədə ərazilərinin uzun müddət Ermənistan tərəfindən işğalına son qoydu. Azərbaycan Ermənistan qoşunlarının Azərbaycan ərazilərindən tam və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini özü yerinə yetirdi. Hazırkı dövrdə ən vacib məsələlərdən biri bölgədə sülhün təmin olunmasıdır. Bu baxımdan bütün

kommunikasiyaların açılması münaqişədən sonrakı nizamlanmada mühüm məsələdir. Mövcud müasir infrastruktur və nəqliyyat Azərbaycanına öz ərazilərində layihələri nisbətən qısa zamanda həyata keçirməyə imkan verəcək. Bu gün Azərbaycan şaxələndirilmiş nəqliyyat şəbəkəsinə malikdir. Azərbaycan açıq dənizə çıxışı olmayan ölkədir. Lakin buna baxmayaraq, Avrasiyada mühüm nəqliyyat və logistik hallardan birini yaratmağa nail olub.

Artıq qonşu dövlətlərlə birgə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun tikintisi tamamlanıb. İkinci Qarabağ müharibəsi nəticəsində Azərbaycan tərəfindən azad olunmuş ərazilərdə daha çox şirkətlərin çalışması planlaşdırılır. İşğaldan azad olunmuş ərazilər xarici investisiyalar üçün açıqdır. Burada xarici investorlar üçün maraqlı ola biləcək bir neçə sahə var. Birincisi, bərpalanan enerji mənbələridir. Azad olunmuş ərazilərin çox böyük potensialı var və ilkin hesablamalara görə, enerji istehsalının potensialı 5 min meqav

vat günəş və min meqavat külək enerjisi təşkil edir. Sərmayə qoyuluşu üçün digər potensial sahə kənd təsərrüfatı və kənd təsərrüfatı məhsullarının emalıdır. Çünki torpaq olduqca münbitdir və bu da xaricilər üçün cəlbedicidir. Xarici sərmayə üçün digər cəlbedici sahə turizmdir.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bütün regionun ən gözəl bölgələridir. Postmüharibə dövründə Ermənistan bütün regionda dayanaqlı sülhün bərqərar olmasına və beynəlxalq layihələrin inkişafına maneə olur.

Qeyd etmək lazımdır ki, rəsmi İrəvan hərbi cinayətkardır. Azad olunmuş ərazilərdəki dağıntılar beynəlxalq mediada geniş şəkildə təqdim edilib. İki müharibə arasındakı dövrdə ermənilər işğal etdikləri ərazilərdə Azərbaycan xalqının tarixi, mədəni və dini irsini qəsdən məhv ediblər.

Ağdam kimi böyük şəhər bu gün artıq mövcud deyil. Orada bir dəne də olsun salamat bina yoxdur. Füzuli kimi şəhər mövcud deyil. Cəb-

rayıl tamamilə dağıdılıb. Digər şəhərlər ermənilər tərəfindən qeyri-qanuni məskunlaşdırma üçün istifadə edilib. Bunun özü də müharibə cinayətidir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Ermənistan basdırdığı minalar ərazidə bərpa-quruculuq işlərinin aparılmasına ciddi maneə olur.

Azərbaycan 10 min kvadratkilometrdən artıq ərazini minalardan təmizləməli və yenidən qurmalıdır. Orada 100 minlərlə mina basdırılıb və müharibə başa çatdıqdan - 10 noyabr tarixindən bu günədək minalar səbəbindən 140 nəfər həlak olub və ya yaralanıb. O cümlədən iki jurnalist həlak olub. İkinci Qarabağ müharibəsi zamanı Ermənistan digər müharibə cinayətləri də törədib. Onlar Azərbaycanın şəhər və kəndlərini qadağan olunmuş sursatlarla, o cümlədən ağ fosforlu mərmilərlə atəşə tutub. Azərbaycanın şəhər və kəndlərinə qarşı "SCUD", "Toçka-U" və "İsgəndər-M" tipli ballistik raketlərdən istifadə olunub və həmin müharibə cinayətləri nəticəsində 100-dən artıq dinc sakin qətlə yetirilib. Bu bir daha Ermənistanın Azərbaycana qarşı soyqırımı siyasətini həyata keçirdiyini göstərir. Azərbaycan qısa müddətdə bölgəni dünyanın ən abad və inkişaf etmiş bölgələrindən birinə çevirəcək".

Amerika hərbi ekspertləri Şuşanın azad edilməsinin sirrini açıqladılar

Dünyanın aparıcı hərbi təşkilatları Azərbaycanın 2-ci Qarabağ müharibəsindəki uğurlarını öyrənməyə davam edirlər. Beləliklə, ABŞ Müdafiə Nazirliyinin tərkibinə daxil olan "West Point" Hərbi Akademiyasının Hərbi Hazırlıq Departamenti yanında Müasir Döyüşlər İnstitutu Şuşa şəhəri uğrunda döyüşü ətraflı araşdırdığı bir məqalə dərc edib.

Məqalədə deyilir: "Qarabağ müharibəsinin dərsləri göstərir ki, şəhər döyüşləri müasir müharibələrin əsas hissəsi olaraq qalır. Dağlıq Qarabağ müharibəsinin ən vacib döyüşü Şuşa şəhərində baş verdi. Şuşanın azad edilməsindən sonra Ermənistan təslim oldu və əvvəllər əlində saxladığı çox sayda ərazini təhvil verərək özü üçün əlverişsiz bir müqavilə bağladı".

Şəhər Müharibəsi Araşdırmaları Departamentinin rəhbəri Con Spenser (İraqdakı müharibə bölgəsində 25 il piyada qoşunlarında xidmət etmişdir) müharibə ilə bağlı hesabat və analitik materialların əksəriyyətində texnoloji üstünlüyə diqqət yetirdiyini qeyd etdi. Lakin Spenser Azərbaycan silahlı qüvvələrinin müvəffəqiyyətinin sirrini hərbi kamikadze pilotsuz təyyarələrinin istifadəsində görmür.

"28-30 oktyabr tarixləri arasında 400 Azərbaycan hərbiçisi 5 gün meşə və dərələrdə dolaşdı, xüsusən də yaxşı qorunan Laçın dəhlizindən və ətraf kəndlərdən ehtiyatla hərəkət etdi. Şəhərə müxtəlif istiqamətlərdən yaxınlaşmaq üçün 100 nəfərlik qruplara ayrıldılar. Azərbaycan qoşunlarının artilleriya və texnika dəstəyi olmadığı bir halda, əsas yollara hücum edəcəyinə inanaraq, əsasən, oraları müdafiə edən ermənilərin qorumaçıları sıldırım qayalara və dağlara dırmaşdılar. Gecə yürüşləri Şuşanın müdafiəsini görünməz meşələr və dağlıq ərazilərdən hiss etmədən keçmək üçün Azərbaycan xüsusi təyinatlılarına qararı addım atmağa imkan verdi".

Məqalə müəllifi Azərbaycanın bütün cəbhələrdə üstünlük təşkil etdiyi qənaətinə gəlir: "Ordu ən son hərbi texnikalar, həmçinin pilotsuz uçuş aparatları və atəşə dəstək platformaları ilə təchiz edilmişdi. Rəhbərlik Rusiya, Türkiyə və İrənlə sıx əlaqədə olmuşdu. Həmçinin, Azərbaycan informasiya müharibəsi sahələrində qeyd-şərtsiz qələbə qazandı".

Tərcümə - Elçin Bayramlı

Ermənistanın sülh müqaviləsini imzalamıqdan başqa yolu yoxdur

İkinci Qarabağ savaşında ağır məğlubiyyətə uğramasına baxmayaraq, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan növbədən-kənar seçkilərdə yenidən qalib oldu. Əslində, Ermənistandakı növbədən-kənar parlament seçkilərinin və mövcud siyasi xaosun əsas yaradıcısı rəşadətli Azərbaycan Ordusudur. 25-30 ildir ki, mifləşdirilən Ermənistan ordusu

canını qurtarmaq üçün müharibənin əleyhinə səs verib. Ermənilər yeni dəyişikliklər və daha yaxşı bir həyat arzusundadırlar. Nəzərə alaq ki, 44 günlük müharibədə Ermənistan silahlı qüvvələrinin itkisinin 10-15 min arası olduğu iddia edilir. Həm müharibə zamanı, həm də müharibədən sonra ermənilər hərbi komissarlıqların qarşısında mitinq keçirir

müavini, eyni zamanda nazirin səlahiyyətlərinin icraçısı təyin etdi.

Arşak Karapetyan da əvvəlkilərdən elə ciddi fərqlənir. Belə ki, 2016-cı ilin aprel döyüşləri zamanı o, Baş qərargahın kəşfiyyat idarəsinin rəisi idi və Ermənistan ordusunun aldığı qəfil zərbələrdən sonra o vaxtki prezident Serj Sarkisyan Karapetyanı vəzi-

neticələrlə yadda qalmışdır. Burada İrəvanın sülh müqaviləsi bağlamasına məcbur edilməsi əsas gündəm olmuşdur.

Hazırda Paşinyan üçün başlıca məsələ erməni cəmiyyətini Azərbaycanla sülh danışıqlarının zəruriliyinə inandırmaqdır. Seçkilər ərəfəsində o, bütün gücü ilə inandırmağa çalışırdı ki, Zəngəzur dəhlizi Ermənistan əraziləri

İşğalçı ölkənin ordusundakı istefalar və xaos onların acizliyini bir daha təsdiq edir

cəmi 44 günə darmadağın edilməklə baş nazir Nikol Paşinyan kapitulyasiya sənədinə imza atdı.

Ötən illər ərzində BMT qətnamələrini və beynəlxalq hüququ tanımayan Ermənistan artıq Cənubi Qafqazda ən iflas duruma gətirilmiş bir yarımvasal ölkədir. Müharibədən sonra əhali daha da səfil duruma düşən Ermənistan çıxış yolunu qonşuları ilə yeni münasibətlər qurmaqda görməyə başlayıb. Məhz seçkilərdə Nikol Paşinyanın səslərin çoxunu qazanması bir daha göstərir ki, erməni xalqı artıq müharibə istəmir.

İndi ermənilər qonşu ölkələrlə 30 ildir ki, işlənməyən kommunikasiya xətlərini bərpa etmək, tənzümləndirən iqtisadi inşafa doğru irəliləmək arzusundadır. Çoxluq bunun yalnız Azərbaycanla birgə işləmək və əlaqələri bərpa etməklə mümkün olduğunu anlayır.

Xalq həm Koçaryan, həm də Sarkisyan rejiminin üfunətindən

və tələb edirdilər ki, çağırışçılar Qarabağa göndərilməsin, əksinə, onlar dərhal Ermənistanı geri qaytarılsın.

Məhz iflas həddinə gətirilmiş Ermənistan ordusunun rəhbərliyində bir xaos hökm sürür. Belə ki, Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyində ötən həftə kütləvi kadr dəyişiklikləri baş verib. Xəbər verildiyi kimi, Ermənistanın Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyətinin ardınca hərbi savadsızlıqda ad çıxarmış müdafiə naziri David Tonoyan istefa verib səhnədən çəkildi. Onun yerinə bir vaxtlar müdafiə naziri vəzifəsini tutmuş general Vaqarşak Arutyunyan təyin edildi. Arutyunyanın qarşısına müharibədə darmadağın edilmiş ordunun bərpası vəzifəsi qoyulmuşdu, amma ötən 9 ay ərzində Ermənistan ordu adlana biləcək bir şey qurulmadı. Arutyunyan da bacarıqsız biri kimi istefa verdi və Paşinyan Baş qərargah rəisinin birinci müavini, general Arşak Karapetyanı müdafiə nazirinin birinci

fəesindən kənarlaşdırmışdı. Hərçənd indi o, darmadağın edilmiş ordunun qalıqlarından tezliklə yeni ordu qurmağı vəd edir. Ancaq məlumdur ki, Ermənistanda bunun üçün resurslar sıfır səviyyəsindədir.

Bu arada Ermənistanda baş nazir səlahiyyətlərini icra edən Nikol Paşinyan ölkəsinin Azərbaycanla sülh danışıqlarına başlamağa hazır olduğunu təsdiqləyib. Bu barədə o, hökumətin iclasında bildirib.

"Sülh və sabitliyin alternativiyoxdur. Ermənistan hökuməti bölgə üçün dinc inkişaf dövrü açmaq vəzifəsini yerinə yetirməyə qərarlıdır", - deyər Paşinyan vurğulayıb.

Siyasi ekspertlərin fikrincə, bir neçə gün əvvəl Nikol Paşinyanın Moskvada Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşündə əsas mövzu Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalanması olmuşdur.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də Moskva səfəri uğurlu

hesabına suveren dəhlizin yaradılmasını nəzərdə tutmur. Sadəcə olaraq Naxçıvana nəqliyyat kommunikasiyalarının açılması deməkdir. Hansı ki, kommunikasiyaların açılması Ermənistan da yeni iqtisadi imkanlar qazandıra bilər.

Rusiyalı siyasi şərhçilərin qeyd etdikləri kimi, Ermənistanın Qərbi meyil etməsi işə hələlik baş verməyəcək. Çünki Paşinyan öz səhvləri və sınaq metodları ilə anladı ki, daha Moskvanı əsəbləşdirmək lazım deyil. Ancaq Qərbyönlü siyasətindən də imtina etmək istəməyəcək. Bu, onun qrantlar və yardımlar almaq, həm də özünü hər iki tərəfin adamı kimi göstərmək istəyindən gəlir.

Bir sözlə, bu gün Ermənistanın iflas və xaosdan qurtuluşu üçün yeni şərait yaranıb. Bu işə Azərbaycanın haqlı şərtlərini qəbul edərək sülh müqaviləsini imzalamıqdan və kapitulyasiya sənədinə sadiqlikdən asılıdır.

Elçin Zaman

Əli Kərimli, onun qondarma dəstəsi, eləcə də AXCP-nin, Milli Şuranın qidalandığı mənbələrə yaxın olan, adlarını "ictimai fəal", "jurnalist" qoyan satılmışlardan ibarət mütəşəkkil dəstə 8 rəhbərindən biri Xədicə İsmayıl olan "Mütəşəkkil Cinayətkarlıq və Korrupsiya Araşdırmaları Layihəsi"nin (OCCRP) yaydığı qondarma izlənilənlər siyahısını gündəm etməyə çalışırlar.

Çalışırlar deyərək, onların idarə olunduqları mərkəzdən aldıkları tezislər əsasında bir-birini təkrarlayan statuslar yazmasını, "youtube" kanallarında çıxışlar etməsini, ictimai rəyə qondarma siyahı barədə uydurmalar yeritməyə çalışmalarını nəzərdə tuturuq. Çünki aparılan sistemsiş şərhləmə kampaniyasının açıq qalan məqamları onların böhtan təbliğatını tamamilə ifşa edir...

Bir neçə gündür davam edən kampaniya

necə müəyyən ediblər ki, Fransa prezidenti Makron, CAR prezidenti Cyril Ramafosa, Mərakeş Kralı VI Məhəmməd, Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Şarl Mişel, Dünya Səhiyyə Təşkilatının rəhbəri Tedros Qəbreyesus dinlənilib? Bəs, adları çəkilənlərin rəhbərlik etdikləri dövlətlərin və təşkilatların xüsusi xidmət orqanları hara baxırdılar?

Əslində, suallar çoxdur. Amma təəssüflər olsun ki, cavab verə biləcək məntiqə, qe-

iştirak edirlər. Məqsəd də şərhləmək və şantaj etməkdir...

İndi isə gələk Azərbaycanda ki "5-ci kolon"un şərhləmə və şantaj etmə kampaniyasına. Ölkəmizdə bu kampaniyayı həyata keçirəcək qruplar əsasən iki istiqamət üzrə yönləndiriliblər. Birincisi, Şəhla Hümbətova-Bəxtiyar Hacıyev cütüylü sübutu və faktı olmayan məsələ üzrə məhkəmə prosesini başlatmalı, dövlət şantaj etməli, işi Avropa Məhkəməsinə qədər aparmalıdır.

Sual edə bilərsiniz ki, bəs nə üçün bu cütlük? O zaman cavab belə olacaq ki, Şəhla Hümbətova ABŞ Dövlət Departamentinin mükafatını alıb, eyni zamanda, həmin qurumun təzyiqləri ilə qanunsuzluq etməsinə baxmayaraq, vəkiler kollegiyasına geri qayıdıb. Bu geri qayıdış sızə bu kampaniya çərçivəsində nəse deyirmi? Bəxtiyar Hacıyev isə elə tələblik illərində ABŞ xüsusi xidmət orqanlarının diqqətində olub. Sual edə bilərsiniz ki, nə üçün Bəxtiyar Hacıyevi həbsxanadan ABŞ xilas etdi və Hillari Klinton Bakıya gələndə onunla görüşdü? Bəli, bu sualların cavabları bir daha göstərir ki, qondarma izlənilənlər siyahısı ilə bağlı hüquqi şərhləməni və məhkəmə işini bu cütlük həyata keçirəcək...

İkinci istiqamət isə məsələni sosial-iqtisadi müstəviyə daşımaq, qazilərin, şəhid ailələrinin, cəmiyyətin həssas qruplarının heysiyyəti ilə oynayıb hakimiyyət əleyhinə qəzəli münasibət formalaşdırmaq. Bunu da Əli Kərimliyə və onun qondarma dəstəsinə tapşırıblar. Axı, milli hiss, qürur, ləyaqət keyfiyyətlərindən uzaq olan bu marginallar sözügedən mövzuda manipulyasiya və spekulyasiyanı çox yaxşı bacarırlar. Bu səbəbdən də, rəhmətlik anasının 40-ı çıxmamış kampaniyasının başına qayıdan Əli Kərimli və qondarma dəstəsi onlara verilmiş tezislər əsasında statuslar yazmağa başlayıblar. Təsəvvür edin ki, sübut, fakt olmadan, eyni

tezislər əsasında bir-birini təkrarlayan statuslar yazan bu satılmışlar qrupu məntiqi ilə deyil, mədəsi ilə düşünürlər. Onları maraqlandırmır ki, statusu oxuyan istənilən sosial səbəbə istifadəçisi ilk olaraq sual edəcək ki, "Nə ilə Əliş, nə ilə?" Axı, irəli sürülən ittihamın sübutu olmalıdır. "Elə düşündüm ki, yarım milyard dollar xərcləndi" deməklə kimi axmaq yerinə qoyur, bu satılmışlar?

Aydın olur ki, istər beynəlxalq səviyyədə, istərsə də Azərbaycanda birinci və ikinci istiqamət üzrə reallaşdırılan şərhləmə və şantaj kampaniyası əsassız, faksız, sübutsuz şəkildə həyata keçirilməkdədir. Heç şübhə yoxdur ki, bu kampaniya da digər şərhləmə təbliğatları kimi iflafa uğrayacaq. Amma burada yenə də itirən həmin Qərb və yemlədikləri satılmışlar olacaq. Yaxşı olar ki, dövlət və xalq əleyhinə proseslərdə iştirak edənlər qidalandıqları mənbələrə sual etsinlər ki, Qərbin "insan hüquqları" adlı tükənməz resursu niyə özlərinə qarşı işləmir? Necə olur ki, tiorə törədən avropalı "psixoloji problemlili adam", amma Yaxın və Orta Şərqləki müsəlmanlar "terrorçu" adlandırılır? Niyə Avropada baş verən dağıntılara səbəb "təbii fəlakət", amma Azərbaycan kimi ölkələrdə normadan artıq yağışın yağmasının günahı "hakimiyyətdə" olur? Hansı səbəbdən Kapitoliyada dağıntılar törədən "terrorçu", Azərbaycanda Milli Məclisdə vandalizm aktı törədən "siyasi məhbus" adlandırılır?

Babali madam Parisin boynuna...

Yəqin ki, bir çoxlarınız Türkiyənin dövlət başçısı Rəcəb Tayyib Ərdoğanın Azərbaycanla Şimali Kipri tanınması ətrafında müzakirələrin aparılması barədəki bəyanatını eşitdiniz. Eyni zamanda, Azərbaycanın parlament nümayəndə heyəti Şimali Kipr Respublikasını ilk dəfə rəsmi qaydada ziyarət edib, gələcək münasibətlər ətrafında əhəmiyyətli müzakirələr aparılıb.

Beləliklə, siyasətin həm də mümkünlüyün sənət növü olması da bu məcrada özünü təsdiq edir. Xüsusilə, cənab Ərdoğanın müəyyən trendlər çərçivəsində, vaxtında və özünəməxsus şəkildə hər hansı məsələlərə, suallara cavab vermək qabiliyyəti ən yüksək səviyyədədir. Bəs bütün bunlar hansı cərəyan edən olaylar fonunda baş verdi?

Qalın vəziyyətə incə işarə...

Əvvəlcə KİV-lərdə belə bir məlumatlar yayıldı ki, Fransa ABŞ-ın xeyir-duası ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Təhlükəsizlik Şurasının yeni qətnaməsini (?) hazırlayır. Həmin qətnamədə isə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü şübhə, yaxud sual altına qoyulmaq məqsədini daşıyır. Yəni birbaşa təxribat və həyasızlıq!

Lakin həmin məlumat üzə çıxar-cıxmaz Ərdoğan bəyan edir ki, Azərbaycan Şimali Kipr Türk Respublikasını (ŞKTR) tanıya bilər. Necə deyirlər, qalın vəziyyətə incə işarə...

Bu zaman daha hansı nəticələr hasil etmək olar? Məsələn, əgər Azərbaycan ŞKTR-ni tanıyarsa, onun ardınca Mərkəzi Asiyanın türk mənşəli ölkələri də həmin addımı atacaqlar. Bu da həyata keçirildikdən sonra dünyada 6 türk ölkəsi deyil, 7 türk dövləti mövcud olacaq. Lakin!

Cənab Ərdoğan bu bəyanatı ilə sadəcə və sadəcə eyham vurub

Lakin bunun digər tərəfləri də hesaba alınır. Məsələn, bir sıra Avropa İttifaqı ölkələri Qarabağdakı separatçı rejimi tanıya bilərlər və bunun ardınca Pakistan, yaxud İran kimi müsəlman ölkələri ŞKTR-ni tanımağa başlayacaqlar. Mövcud situasiya istər-istəməz dünyadakı qlobal dəyişiklikləri lokal münasibətlərə, sivilizasiyalararası qütbləşmələrə (müsəlmanlarla xristianların qarşıdurmasına) çevirə bilər və bu, onsuz da zəif beynəlxalq münasibətləri köklü olaraq dağıdır, məhv edər.

Başqa sözlə, cənab Ərdoğan bu bəyanatı ilə sadəcə və sadəcə eyham vurub. Eyham vurub ki, nələr baş verə bilər. Bu baxımdan, fransızların ağılları 20-ci əsrin "mənəm-mənəmliyinə" tərəf deyil, doğru-dürüst nəticələrə tərəf işləməlidir. Necə deyirlər, nə baş verərsə, babali madam Parisin boynuna...

Bir sözlə, hər bir azərbaycanlı görür ki, Əli Kərimli, onun qondarma dəstəsi və ümmilikdə "5-ci kolon" Qərbin donor təşkilatlarından maliyyələşir, onlardan tezis alır, göstərişlərini icra edirlər. "Qondarma izlənilənlər siyahısı" şərhləmə kampaniyası da maliyyələşdikləri, tezis aldıkları, direktivlərini icra etdikləri mərkəzlərin siyasi sifarişidir. Onu da nəzərə alaq ki, satılmışlar fəaliyyətləri boyunca bu qədər açıq şəkildə Sorosun və başqa fondların maliyyəsi ilə şərhləmə kampaniyası aparmamışdılar...

Ramil Vəlibəyov

"5-ci kolon"un növbəti şərhləmə kampaniyasının tezisləri: "Qondarma izlənilənlər siyahısı" mövzusu

The screenshot shows a social media post with a list of names and a central image. The names listed are: Ali Kərimli (Əli Kərimli), Seymur Həzi, Cənəl Həsənil, Gərimət Zeydov, Tofiq Yaqublu, Dilarə Milyeva, İradə Nəriman, İlahim Hüseyn, Güləkin Hacıbəyli-Güləkin Hacıbəyli, Səadət Cəhangir, and Sevinc Osmanqızı. The central image contains the text: "Uşaq pulunu,şəhid və qazilərin haqqını,xəstələrin pensiyasını kəs ver telefonları dinləndir.Belə ölkə idarə olunmaz!!!".

çərçivəsində bu sorosçular hələ də ictimaiyyətin adı suallarına belə cavab verə bilmirlər. Məsələni, nə üçün bu qondarma siyahı Xədicə İsmayıl Azərbaycandan qaçan kimi yayıldı? Yaxud, maliyyəsi ABŞ-dakı fondlardan və Sorosdan olan bir təşkilatın yaydığı bu qondarma siyahı nə qədər obyektiv və əsaslı ola bilər? Maliyyəsi müxtəlif kanallardan gələn bir təşkilatın erməni lobbisinin sifarişini yerinə yetirmədiyini, bilərəkdən Azərbaycanın hədəf olaraq göstərilmədiyini Xədicə İsmayıl və komandası necə isbatlaya bilər? Və ya nə üçün məhz həmin 10 dövlət nişangahda göstərilir? Bəlkə, Qərbdəki fərsətlilər adları keçən dövlətlərdəki geosiyasi maraqları üçün belə bir qondarma oyuna baş vurub və yemlədikləri "5-ci kolon"u bu işdə piyada kimi istifadə edirlər?

O qədər qərribə və gülünc iddialar irəli sürülür ki, insanları izlənilənlərin siyahısının yalan olduğunu "5-ci kolon"un piarçılarını dinləmədən belə deyirlər. Necə olur ki, QHT statusunda olan Forbidden Stories və "Amnesty International" təşkilatları 50 min nömrənin izlənilmədiyini müəyyənləşdirib? Hələ bir Xədicə İsmayıl, Sevinc Vaqifqızı utanmadan deyirlər ki, onların telefonlarını guya "Amnesty International" yoxlayıb. Axı, insanlar sual edirlər ki, bu QHT-lər necə və hansı texnologiyalarla telefonların izlənilmədiyini iddia edirlər? İzləməni müəyyənləşdirmək xüsusi xidmət orqanlarının işidir, o zaman "Amnesty International" etiraf etsin ki, bir QHT deyil, keşfiyyət qurumudur. Ondan sonra da Xədicə İsmayıl, Sevinc Vaqifqızı kimilər də həmin qurumun agentləri olduqlarını bildirsinlər. Yaxud da ki, bu təşkilatlar

tiyyətə, cəsərətə malik olanlar da yoxdur. Məsələni, mərakeşlilərin Fransa prezidentini bu qədər asanlıqla dinləməsini necə qəbul edərsən? Yaxşı, tutaq ki, buna inandıq. Necə olur ki, Fransa xüsusi xidmət orqanlarının müəyyənləşdirə bilmədiyini izləməni Xədicə İsmayılın təşkilatı bacardı? Gülməli deyilmi? Bəs, Macarıstanın günahı nədir? Macarlar kimi dinləndilər? Bəlkə, macarların bu qondarma izləmə hekayəsinə daxil edilməsi onların LGBT-ni rədd etməsi ilə əlaqədardır? Axı, Niderland parlamentariləri Macarıstanı təhdid edirdilər ki, LGBT haqqında qanun qəbul etməsələr, həm Aİ-dən çıxarılaçaqlar, həm də cəzalanacaqlar. Bəlkə, niderlandlıların dedikləri olur? Yaxud, son illər ərzində Rusiyadan silah alan Hindistan da cəzalandırılırdı? Axı, bu Hindistan İT üzrə ən inkişaf etmiş dövlətlərdən biridir. Onların nəynə lazımdır ki, İsraildən izləmə virusu alsınlar? Səudiyyə Ərəbistanı, Bəhreyn, BƏƏ hər zaman Qərbin "qapazaltısı" olub. Çətine düşəndə ərəb şeyxlərini tərledirlər. Bəs, Ruanda? Axı, bu ölkə də hər zaman "Amnesty International" və "Human Rights Watch" kimi təşkilatların tənqid hədəfində olub. Çünki 2000-ci ildən ruandalılar yalnız bir nəfərə səs verir, onu prezident seçir. Çox maraqlıdır ki, bu ölkə də Macarıstan kimi LGBT məsələsini yaxın buraxmır. Bir sözlə, qondarma siyahı ilə bağlı adı çəkilən 10 dövlət məqsədli şəkildə hədəfə alınıb. Bu prosesdə isə Qərb fondlarından maliyyələşən Forbidden Stories, OCCRP, "Amnesty International", "Human Rights Watch", onların rüporları "The New York Times", "The Washington Post" və digər 15 media orqanı

İgor Korotçenko: "Bunun həm də fransızlarla amerikalılar arasındakı anti-türk oyunu olduğunu düşünürəm"

Rusiya mətbuatı Fransanın 10 noyabr 2020-ci il tarixli üçtərəfli açıqlamasını ləğv etmək üçün hazırlanan Qarabağla bağlı yeni bir qətnəməni BMT Təhlükəsizlik Şurasına təqdim etməyə hazırladığı materialları yayımlayıb. Eyni zamanda, Fransa və Ermənistan fəal danışıqlar aparır, bunun məqsədi Fransa kontingentinin Qarabağda və Azərbaycan-Ermənistan sərhədində yerləşdirilməsidir.

Belə bir ssenari nə dərəcədə mümkündür və nəyə gətirib çıxara bilər? Rusiyalı politoloq, Milli Müdafiə jurnalının baş redaktoru İgor Korotçenko "Caliber" analitik mərkəzinə müsahibəsində bu məsələlərə aydınlıq gətirib. Müsahibəni oxucularımıza təqdim edirik:

- Ermənistan hakimiyyətinin aşkar siyasi məsuliyyətsizliyini nəzərə alaraq situasiyanın inkişafı üçün istənilən variantı gözləmək olar. Bu gün İrəvanın davranışı çox sual doğurur. Erməni qoşunları tərəfindən Azərbaycan mövqelərinin fəal şəkildə atəşə tutulması həyəcan vericidir. Bu, uzun müddətdir yox idi, sülh qorunurdu. Sərhəd hadisələri belə odlu silah istifadə etmədən sona çatırdı. Və qəfiləndən, son həftələrdə, erməni mövqelərindən sistemətiq şəkildə atəşlər gördük. Yəqin ki, bu təsadüfi deyil.

- İrəvanla Paris arasında üçtərəfli bəyanatın faktiki olaraq sökülməsi ilə bağlı fəal məsləhətləşmələr barədə sızmaların olması Kremldə şok, təəccüb, qəzəb və

düşünürəm ki, güclü çıxıcı doğurur. Bu cəhətdən Ermənistan baş naziri Nikol Paşinyanın Fransız kontingentini dəvət etməsi adi bir hadisə olmaqdan çıxır, çünki bu şəkildə İrəvan KTMT çərçivəsində öhdəliklərini də ləğv edəcəkdir. Bu, Paşinyan üçün lider, Ermənistan üçün isə dövlət olaraq siyasi intihar

Bakinin razılığı olmadan mümkün deyil. Əks təqdirdə, bu, onsuz da Fransa tərəfinin açıq bir silahlı təxribatı kimi şərh ediləcəkdir. Bundan əlavə, heç kim onları ora buraxmır. Laçın dəhlizi Rusiya sülhməramlıları tərəfindən idarə olunur və onların Fransa kontingenti üçün "qapılarını açacaqlarını" düşünürəm.

Fransız qoşunlarının Ermənistan ərazisinə yerləşdirilməsinə gəldikdə, yuxarıda qeyd etdiyim kimi, bu, KTMT çərçivəsində Ermənistanın öhdəliklərinin pozulması və açıq şəkildə Rusiyaya qarşı dost olmayan bir jest olacaqdır. Buna görə də düşünürəm ki, bu cür cəhdlər siyasi metodlarla, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası səviyyəsində əngəllənəcəkdir.

- Görünür, Birləşmiş Ştatlar öz mövqeyinə tamamilə qərar vermedi, amma bu yaxınlarda və demək olar ki, eyni vaxtda Qarabağ münaqişəsinin həll olunmadığını qeyd edən ABŞ səfiri Lynn Treysi və Fransa səfiri Conatan Lakota-

deməkdir.

- Çox güman ki, bu vəziyyətdə Rusiyayı çətin vəziyyətdə qoyur. Moskva BMT Təhlükəsizlik Şurasında mümkün Fransa qətnəməsinə veto qoya bilərmi?

Rus politoloq: "Bu, Paşinyanın lider, Ermənistanın isə dövlət olaraq intiharıdır"

nin açıqlamaları

- Bu, əlbəttə ki, Kremllə Xarici İşlər Nazirliyi arasındakı məsləhətləşmələr mövzudur. Ancaq bu variant inandırıcıdır. Fransızların bölgədə olması açıq şəkildə Rusiyanın milli maraqlarına cavab vermir. Burada Rusiya sülhməramlıları var, vəzifələrinin öhdəsindən uğurla gəlirlər. Bundan əlavə, Azərbaycanın Qarabağ bölgəsi ərazilərində fransızların bir şəkildə meydana çıxması

oldu - Birincisi, düşünürəm ki, erməni lobbisi ABŞ və Fransada fəal işləyir. İkincisi, Vaşinqton və Paris münaqişənin həllində iştirak etmədiklərindən əsəbiləşirlər. Üçüncüsü, buna Ermənistanda revanşist hissləri oyatmaq cəhdi adlandırmaq olar.

Amerika və Fransa səfirlərinin İrəvanda açıqlamaları birmənalı olaraq anti-Azərbaycan və anti-

Rusiya yadır. Beləliklə, Moskva və Bakı, nazirliklərarası məsləhətləşmələr səviyyəsində, Birləşmiş Ştatların və Fransanın münaqişənin yenidən alovlanmasına təkən vermək planlarına qarşı çıxmaq üçün ortaq bir mövqe hazırlamaq üçün birlikdə çalışmalıdırlar. Ermənistanın, faktiki olaraq, Vaşinqton və Parisi qarışdıraraq revanşist ambisiyalarını söndürmək lazımdır. Əks təqdirdə,

bu, bölgəni yenidən qeyri-sabitliyə gətirib çıxaracaq. Üstəlik, bunun həm də fransızlarla amerikalılar arasındakı anti-türk oyunu olduğunu düşünürəm. Həqiqətən də, bölgədəki vəziyyət kontekstində bunun çoxgədişli oyun olduğunu başa düşürük.

Elçin Bayramlı

Vahan Kerobyan erməni miqrantları çağırır...

Ay ermənilər, yenə küyə düşüb hara belə qaçırırsınız? Mən baxıram, bu minvalla davam etsəniz, axırda Nikol Paşinyanla həndəvəri qalaca Ermənistanında, onlar da axıra qədər qərar tutub qala bilsələr Bu gün, vətənin belə ağır günündə, siz bu hərəkətinizlə ölkəni demografik fəlakətə sürüklədiyinizi məgər bilmirsinizmi? O gün təkə son altı ayda ölkənin ümumi əhalisinin 2,6 faizinin Ermənistanı tərk etdiyini eşidirəm. Belə yaramaz

Başla düşünürəm, ermənilərin çörək axtarışına çıxmaları yaxşı hal kimi qəbul edilə də, amma əndazəni də gözləmək lazımdır. Deyirəm, bir azdan qonşularımız da bizim ölkə əhalisinin rəsmi sayı barədə verdikimiz "svodka"ların yalançı "svodka" olduğunu başa düşəcəklər. Biz hələ seçkidən əvvəl ölkədə 2500 erməninin yaşadığını yazanda, təkə qonşularımız yox, hətta başqaları da buna inanmaq istəmə-

mişdi.

Bu gün rusların da artıq bize "dayaq olmadıqlarını" unutmamalıyıq. Deyəsən, onlarla olan mütəfiqliyimiz də "tarixə dönmək" üzredir. Amma etiraf edək ki, vaxtilə hər işimizi yola verirdilər. Yadınızda olar, hələ sovetlər dönəmində qonşu Bakıdan, Tbilisidən elə də "əskik olmadığımızı" göstərmək üçün İrəvanı milyonçu şəhər etmək istedik. Doğrudur, həmin ərəfədə İrəvan əhli heç 9 yüz min də deyildi. Amma böyük qardaşımız olan ruslar bir günün içində İrəvanın əhali sayını "püləyib" milyona çatdırdılar. Beləliklə, İrəvan da sovetlər birliyinin "sayılıb-seçilən"

şəhərlərindən biri oldu.

Əslində, bu gün sizin Ermənistanı qoyub getməyiniz, vaxtilə "sayılıb-seçilən" şəhərə-İrəvana qarşı da hörmətsizlikdir.

Budur, Vahan Kerobyanı deyirəm: gənc olsa da, əsl erməniyə xas olan xüsusiyyətlərə malik "vətənpərvərdir". Ermənistanından qaçan erməniləri geri çağırmaq üçün min "hoqqa"dan çıxır, ölkədən gədənələri geri qayıtmaq üçün müxtəlif variantlar təklif edir. Deyirəm, bu hələ Ermənistanın iqtisadiyyat nazirliyinə təsdiq olunmayıb, amma nahaq yerə. Əgər təsdiq olunsay, bütün ermənilər onun təklifinə qane olub Ermənistanından getməz.

Məsələn, o gün Vahan öz şəxsi "Facebook" səhifəsində imkan tapıb Ermənistanından qaça bilməyən ermənilərə ölkədə qalıb işləmək üçün xeyli iş yeri təklif edib. Hamısı da perspektivli iş yerləridir. Belə ki, Kerobyan bu gün Ermənistanından qaçmaq istəyənləri inşaat, kənd təsərrüfatı, istehsal və taksilərdə işləmək üçün işə çağırır. Amma deyim ki, Vahanın bu çağırışı Ermənistanından köçüb getmək istəyənlər üçün yetərlidir.

...Unutmayaq ki, bu gün Ermənistanın "hərbi qüdrətini" də gücləndirmək, inkişaf etdirmək lazımdır, axı... Ermənilərin köçünü dayandırmadan, buna necə nail olmaq olar?

...Onsuz da Ermənistanından getmək üçün imkanı olmayanlar... Vahanız da "iş tapacaqlar"...

Ağasəf Babayev

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

24 iyul

Son səhifə

SƏS

**Çəki azlığından
əziyyət çəkənlər, bu
yazını mütləq oxuyun**

Əsasən genetik və hormonal pozuntu səbəbindən yaranan çəki azlığı uşaqların inkişafına mənfi təsir göstərir, gənc və orta nəslə iş potensialını aşağı salır. Kökələ bilməyən şəxslərdə əksər hallarda əzələnin və ürəyin fəaliyyəti zəifləyir, eyni zamanda diqqət pozuntusu intensivləşir. Araşdırmalara əsasən, çəki azlığı, həmçinin erkən qocalmaya da səbəb olur.

Həkim-fitoterapevt Elnur Eldaroglu AZƏRTAC-a açıqlamasında çəki azlığından əziyyət çəkənlərə bir sıra məsləhətlər verib.

O qeyd edib ki, çəki azlığının bir sıra səbəbləri var: "Bəzi şəxslər yeməkdən imtina etdikləri halda, bəziləri çox yəsələr də, kökələ bilmirlər. İştahanın olmaması adətən nevrogen və endokrin mənşəli olur. Məsələn, anoreksiya nevrozu zamanı xəstələr yeməkdən "küsürlər", həddən artıq arıq olurlar. Endokrinoloji problemlər də bəzən iştahanın itməsinə gətirib çıxarır. Belə olan halda, iştahını azaldan amillər müalicə olunaraq aradan qaldırılmalıdır. Daha sonra xəstəyə uyğun proqram təyin edərək, kökəlməsini təmin etmək mümkündür".

E.Eldaroglu'nun dediyinə görə, qidalanması normal olsa da, kökələ bilməyənlərdə hansısa xroniki xəstəliklər, infeksiyon və ya parazitlər, xüsusilə qund xəstəlikləri ola bilər: "Xəstəliklərin müalicəsi ilə yanaşı xəstələr qidalanmaya mütləq diqqət yetirməli və idmanla məşğul olmalıdırlar. Kökələ bilməyən insanlar gün ərzində birinci və ikinci səhər yeməyi, günorta və axşam yeməkləri olmaqla 4 dəfə qidalanmalıdırlar. "Fast food"lardan uzaq durmaq lazımdır. Çünki belə qidalar kalori sayəsində doyma hissi versə də, orqanizmi lazım olan vitamin deposu ilə təmin etmir. Çəki azlığından şikayət edənlər ikinci səhər yeməyində kisel və ya meyvə suyu içə bilərlər. Ümumiyyətlə müxtəlif səbəblərdən kökələ bilməyənlər mütləq şəkildə mütəxəssisə müraciət edərək məsləhət almalıdırlar".

**"Bu olimpiyadada biz
qalib Azərbaycan xalqı
kimi iştirak edəcəyik"**

öz mənfi təsirini göstərmiş və bu təsir idman sahəsindən də yan keçməyib". Bu sözləri SİA-ya eksklüziv açıqlamasında "Davam" Gənclər Hərəkatının İdarə Heyətinin üzvü, Milli Güləşçi Rasul Çunayev deyib.

Onun sözlərinə görə, artıq bir ildən çoxdur ki, idmançılarımız mütəmadi olaraq idmanla məşğul ola bilmirlər: "Pandemiyanın nə vaxt bitəcəyi məlum olmadığına görə artıq bu həyat tərzinə uyğunlaşmalı olduğumuzu nəzərə alaraq, sağlamlıqla bağlı müəyyən qaydalar gözlənilməli təqdirdə Tokio Olimpiyadasının keçirilməsi ilə bağlı heç bir problem görmürəm. Əksinə bizim üçün əhəmiyyətli hesab edirəm, çünki bu olimpiyadada biz qalib Azərbaycan xalqı kimi iştirak edəcəyik. Ümumiyyətlə, idman sahəsi ilə bağlı proqnoz vermək çətinidir, çünki hər an nəticələr dəyişə bilər. Amma hər zaman inanıram ki, Milli komandamız yüksək nəticələr göstərəcək. Bütün idmançılarımıza uğurlar arzu edirəm".

Ziya Hikmətoğlu

**Rasul Çunayev Tokio-2020 oyunları
ilə bağlı SİA-ya - EKSKLÜZİV AÇIQLAMA VERİB**

"Ümumiyyətlə, Covid-19 pandemiyası bütün sahələrdə

Koronavirusla mübarizədə yüz faiz effektiv dərman tapıldı!

İsrailin Aleksandr Zilberman adına Bioloji Elmlər İnstitutunun alimləri, koronavirusla mübarizədə, demək olar ki, yüz faiz effektiv dərman tapdıqlarını bəyan ediblər. SİA xəbər verir ki, bu barədə "The Jerusalem Post" nəşri məlumat yayıb. Yerli mütəxəssislərin dediyinə görə, bu preparatlarda ateroskleroz və xərçəng müalicəsində istifadə olunan maddələrin olduğu da qeyd olunur.

İsraili professor Şaya Arkinin dediyinə görə, əldə edilən preparatlardakı dəqiq nəticələri təsdiq etmək üçün

yerli mütəxəssislər müxtəlif variantlı bir neçə test də aparıblar. Qeyd edək ki, hazırda israilli alimlər aparılan testlərin həyata keçirilməsinə kömək edəcək dərman ortağı axtarırlar.

Xatırladaq ki, bir müddət bundan əvvəl Federal Translational Tibb Tədqiqat Mərkəzinin yüksək təhlükəli infeksiyalar laboratoriyasının rəhbəri Aleksandr Çepurnov, koronavirusun

müalicəsində hansı dərmanların kömək edə biləcəyini söyləmişdi.

Ağasaf Babayev

ŞOK: Quraqlıqlar son yarım əsrdə 650 min insanın ölümünə səbəb olub

Quraqlıqlar son yarım əsrdə dünyada 650 min, qasırgılar 577 mindən çox insanın ölümünə səbəb olub. SİA-nın "TASS" agentliyinə istinadən verdiyi məlumata görə, bu məlumatlar Birləşmiş Millətlər Təşkilatının ixtisaslaşmış qurumu olan Ümumdünya Meteoroloji Təşkilatı (WMO) tərəfindən yayımlanıb.

"Son 50 ildə təbii fəlakətlərdən ən çox ölümə quraqlıqlar (650.000 ölüm), qasırgılar (577.232), daşqınlar (58.700) və həddindən artıq istilər (55.736) səbəb olublar", - deyərək təşkilatın məlumatında bildirilir. Fəlakətlərin iqtisadi ziyanına səbəb olduqlarına gəldikdə isə ilk sıralara qasırgılar (521 milyard dollar) və daşqınlar (115 milyard dollar) daxildirlər.

ELAN

Yeni Azərbaycan Partiyası Səbail rayon təşkilatı tərəfindən Kazımzadə Pərvanə Əli qızının adına verilmiş üzvlük vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

* * *

Ağayev Rövşən Əmirastan oğluna məxsus 99 RO 591 dövlət qeydiyyat nişanlı Hyundai Santafe markalı avtomobilin AD 705760 seriyalı texniki vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.**

Şəhadətnamə: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.

"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAc və SİA agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur

Tiraj: 4600

5 il sonra yenidən "Yuventus" da

"Yuventus"un sabiq futbolçusu Simone Padoin Turin klubuna məşqçi kimi qayıdıb. Qol.az xəbər verir ki, 37 yaşlı keçmiş yarımmüdafiəçi baş məşqçi Massimiliano Allegri'nin köməkçisi olacaq. Bu barədə klubun mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Qeyd edək ki, Padoin 2012-2016-cı illərdə "Yuventus"da çıxış edib. O, ötən ilin oktyabrında

futbolçu karyerasını bitirib.